

तपाईंहरूलाई बायोग्याँस सम्बन्धी
किसानहरूको सबैभन्दा ठुलो नेटवर्कमा
स्वागत छ!

तपाइको बायो डाइजेस्टर
बाट बढी भन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्!

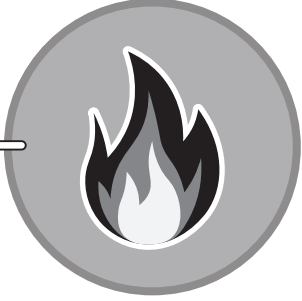
प्रयोगकर्ताको
पुस्तिका

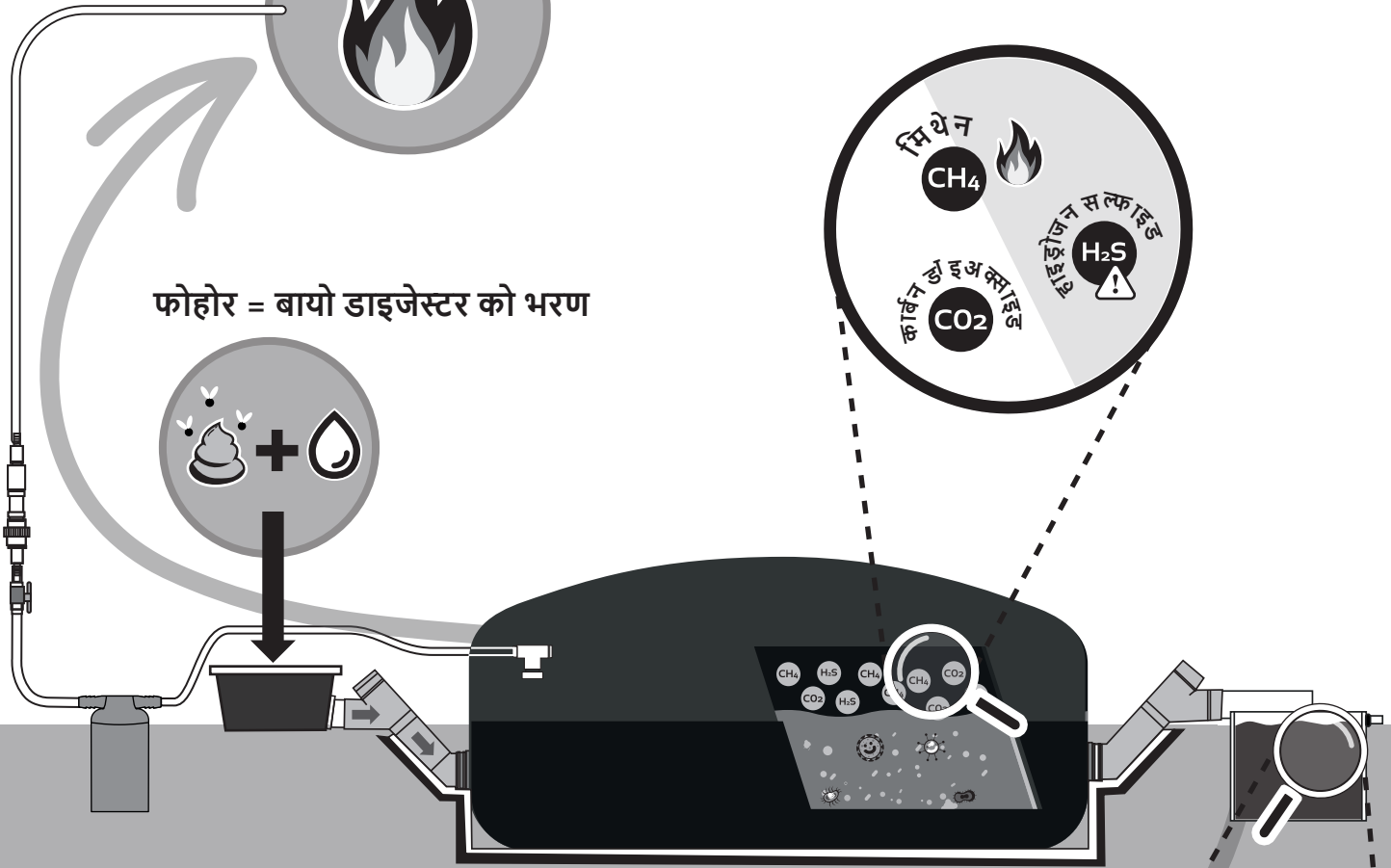
SISTEMA.bio®
CREATING VALUE FROM WASTE

तपाइको बायो डाइजेस्टर का बारेमा बुझ्नुहोस्

ऊर्जा = बायोग्याँस

फोहोर = बायो डाइजेस्टर को भरण

पोषक तत्वहरू = जैविक मल

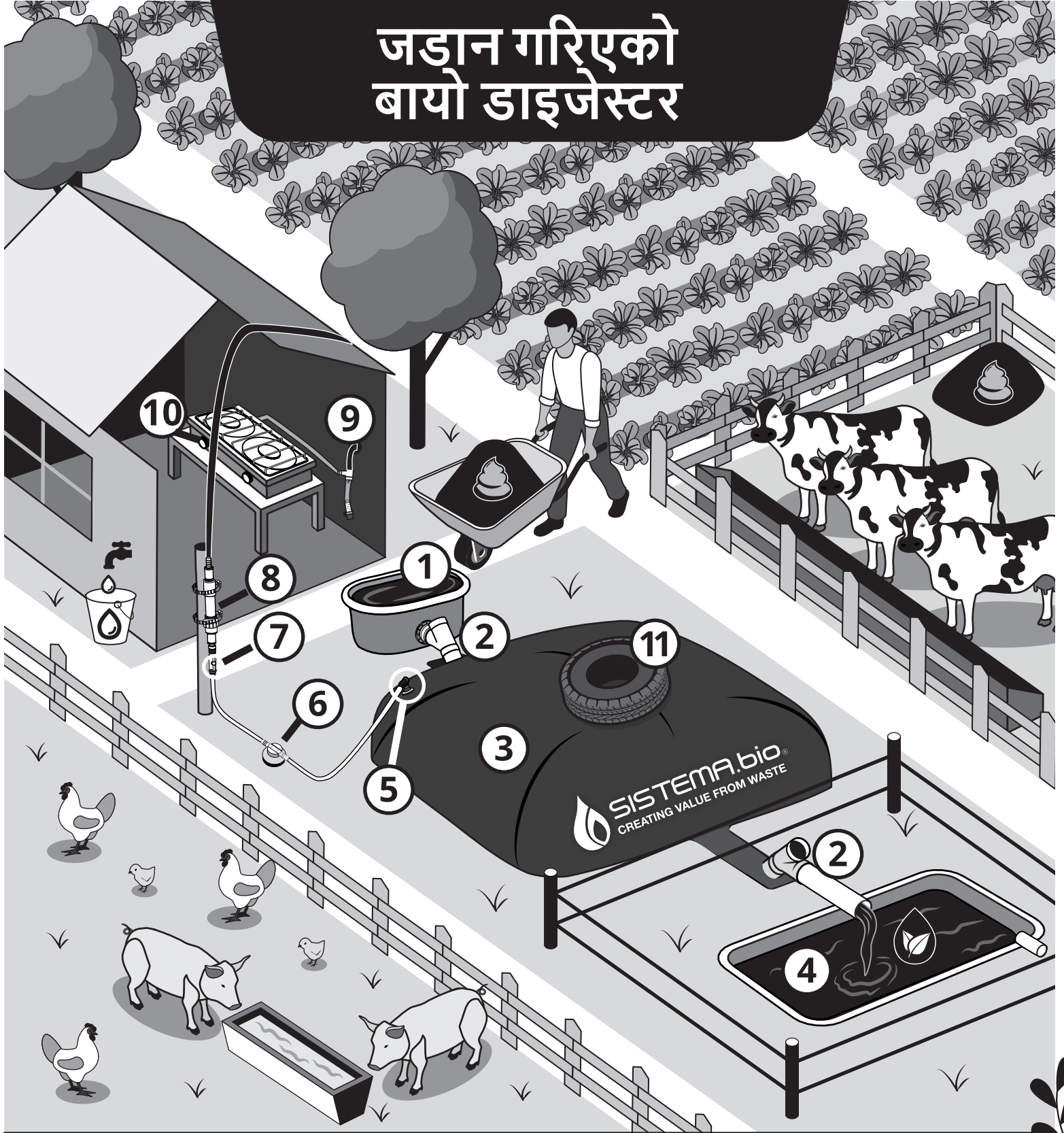
सूचक

जडान गरिएको बायो डाइजेस्टर.....	3
बायो डाइजेस्टरले काम गर्दा प्रयोग गरिने पुर्जाहरू.....	4
सुरक्षा.....	6
बायो डाइजेस्टर.....	6
जैविक मल.....	7
बायोग्याँस.....	8
बायो डाइजेस्टर सुरु गर्ने प्रक्रिया.....	10
सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका.....	14
डाइजेस्टर मर्मतसम्भार गर्ने तरिका.....	14
बायो डाइजेस्टरको उत्पादकत्व.....	17
बायोग्याँसको प्रयोग.....	18
जैविक मलको प्रयोग.....	21
बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्.....	22
जगेडा पार्टपुर्जाहरू.....	24
बायो डाइजेस्टरको विवरण.....	25
आधारभूत समस्या निवारण.....	26
फाल्ने तरिका.....	32
याद राख्नु पर्ने कुराहरू.....	32
ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू.....	33
सम्पर्क जानकारी.....	35

प्राविधिक र प्रशिक्षकहरूले ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू:

- जडान गर्ने दिनमा, प्रयोगकर्तालाई पृष्ठ 3 देखि 13 मा भएका विषयका सम्बन्धमा तालिम दिनुहोस्।
- प्रयोग गर्ने दिनमा प्रयोगकर्तालाई पुस्तिकामा भएका सबै विषयहरूका सम्बन्धमा तालिम दिनुहोस्।

जडान गरिएको बायो डाइजेस्टर

जडान गरिएको बायो डाइजेस्टरका पुर्जाहरूका बारेमा जान्नुहोस्

1. इनलेट ट्याङ्की
2. रियाक्टरका इनलेट र आउटलेट पाइप
3. रियाक्टर
4. जैविक मलको ट्याङ्की

5. बायोग्याँसको आउटलेट
6. चाप कम गर्ने भल्भ
7. बायोग्याँसको प्रवाह रोक्ने भल्भ
8. बायोग्याँस फिल्टर

9. पानी जम्मा हुने ठाउँ
10. बायोस्टोभ
11. वजन सन्तुलन गर्ने वस्तु

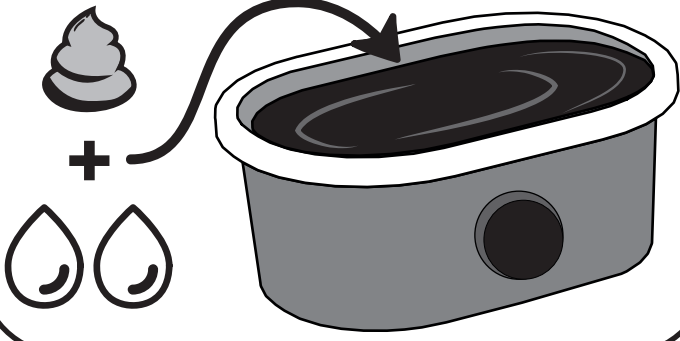
ध्यान दिनु पर्ने कुरा: परियोजनाको क्षेत्र र स्थानीय सन्दर्भका आधारमा पुर्जाहरू फरक हुन सक्छन्।

बायो डाइजेस्टरले काम गर्दा प्रयोग गरिने पुर्जाहरू

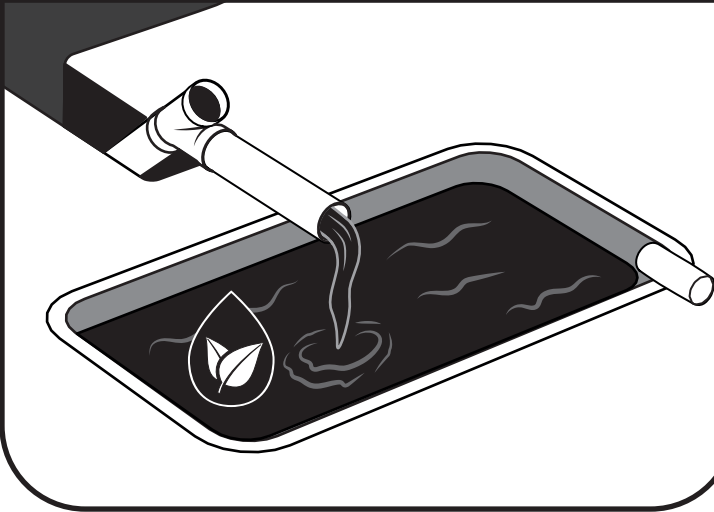
1

इन्लेट ट्याङ्की: गोबर र पानी मिसाउन प्रयोग गरिने उच्च टिकाऊ भएको ट्याङ्की। यसले तपाईंलाई अनावश्यक कुराहरू पहिचान गर्न र ती कुराहरू हटाउन पनि मद्दत गर्छ।

4

जैविक मलको ट्याङ्की: तपाईंले जैविक मल प्रयोग गर्नुअघि तपाईं त्यसलाई यो ट्याङ्कीमा राख्न सक्नुहुन्!

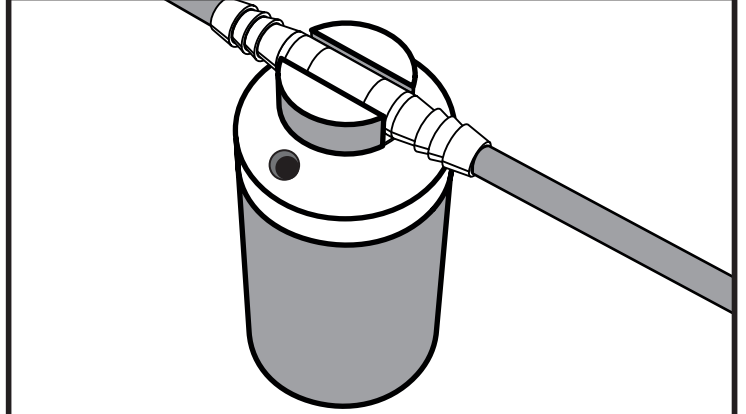

ध्यान दिनु पर्ने कुरा: यी सबै पुर्जाहरू नियमित रूपमा प्रयोग र मर्मतसम्भार गर्नु पर्छ। यो कुरा यो पुस्तिकाको पछिल्लो भागमा वर्णन गरिएको छ।

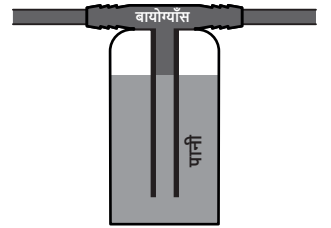
परियोजनाको क्षेत्र र स्थानीय सन्दर्भका आधारमा पुर्जाहरू फरक हुन सक्छन्।

6

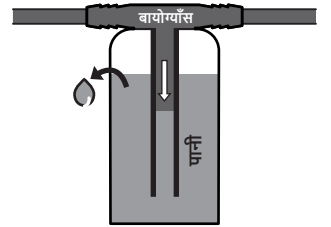
चाप कम गर्ने भल्भ (पिआरभी): यसले चाप सन्तुलन गर्ने प्रयोजनका लागि पानी प्रयोग गरेर बायो डाइजेस्टरभित्रको चाप नियन्त्रण गर्छ।

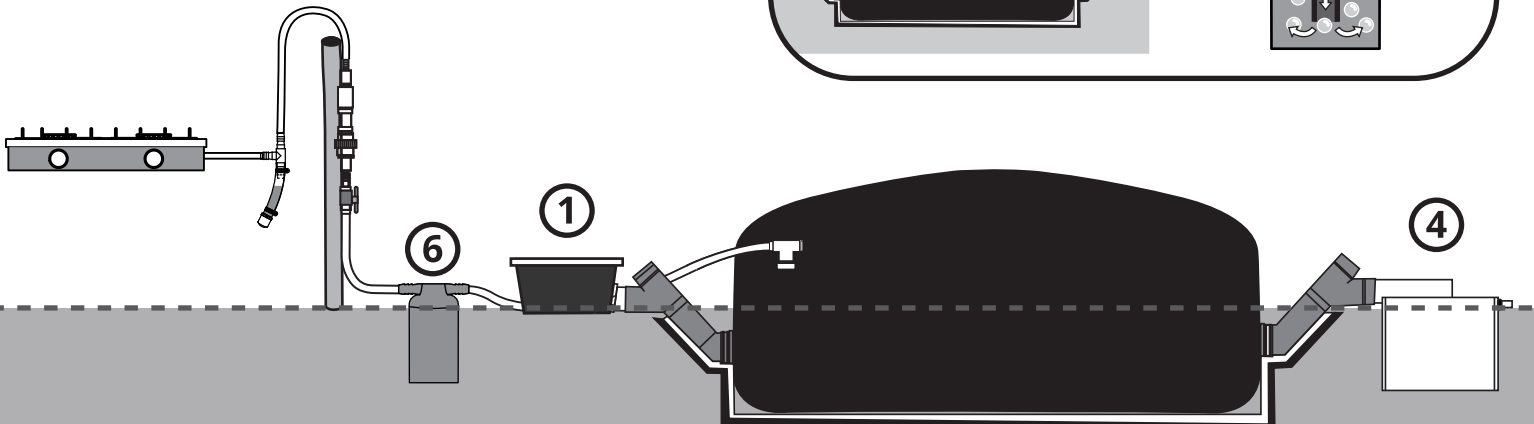
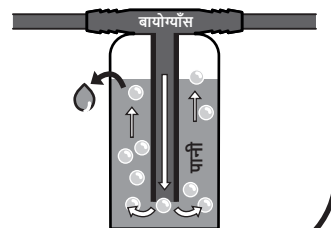
क. न्यून चाप

ख. चाप बढ्दै गरेको

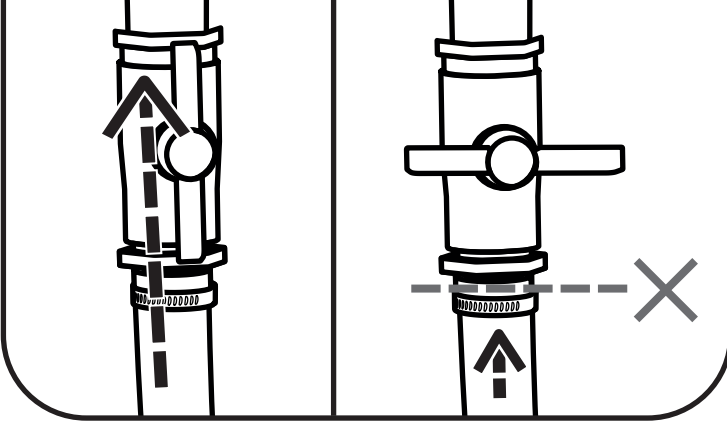

ग. उच्च चाप

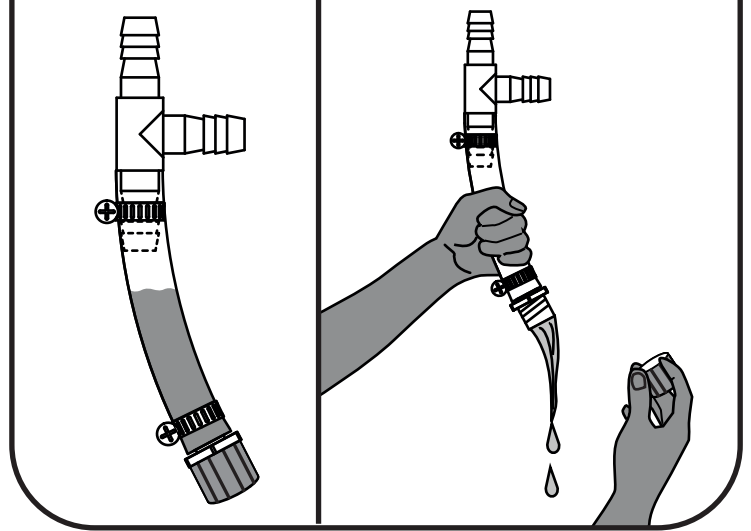

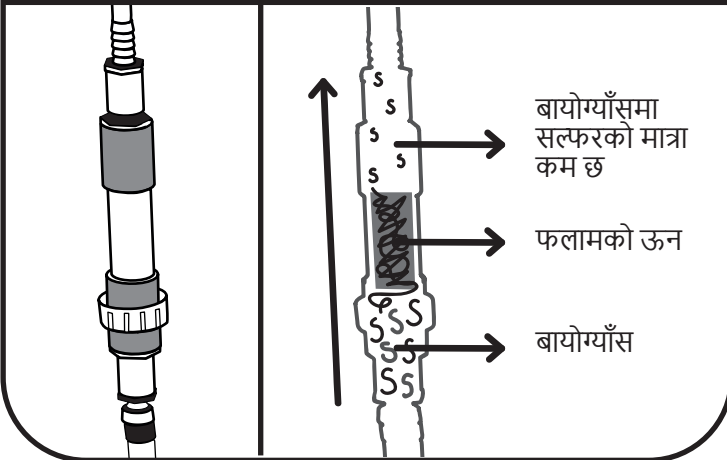
7 बायोग्याँसको प्रवाह रोक्ने भल्भ: यो भल्भले तपाईंलाई बायोग्याँसको प्रवाह रोक्न र बन्द गर्न दिन्छ।

9 पानी जम्मा हुने ठाउँ: तापक्रम घटेका बेला वाष्पीकरणका कारण बायोग्याँसबाट पानी निस्कन्छ र पानी जम्मा हुने ठाउँमा जम्मा हुन्छ।

8 बायोग्याँस फिल्टर: बायोग्याँसको गन्ध र सल्फर कम गर्छ। यसले धातुबाट बनेका बायोग्याँससम्बन्धी सबै उपकरणको टिकाऊ बढाउँछ।

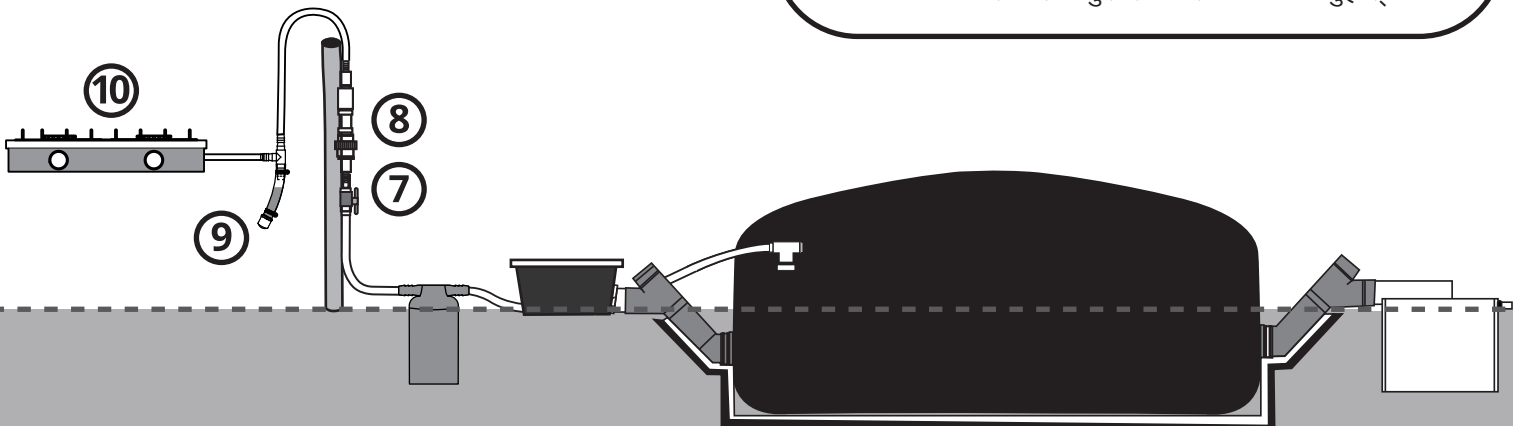

10 बायोस्टोभ: यो उपकरण सामान्य किटमा समावेश गरिएको हुन्छ।

ध्यान दिनु पर्ने कुरा: यी सबै पुर्जाहरू नियमित रूपमा प्रयोग र मर्मतसम्भर गर्नु पर्छ यो कुरा यो पुस्तिकाको पछिल्लो भागमा वर्णन गरिएको छ।

परियोजनाको क्षेत्र र स्थानीय सन्दर्भका आधारमा पुर्जाहरू फरक हुन सक्छन्।

सुरक्षा

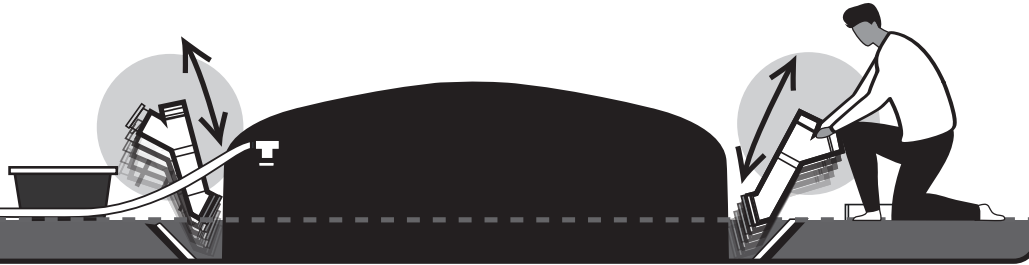
बायो डाइजेस्टर

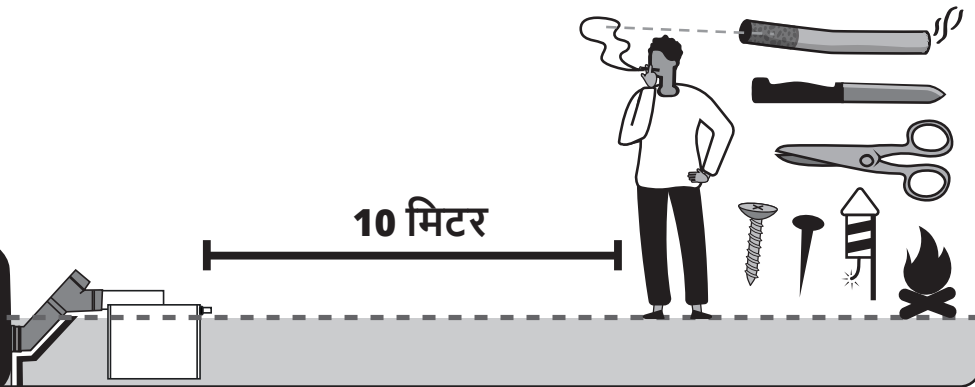
यसो नगर्नुहोस्
बालबालिकाहरू
डाइजेस्टरको वरपर
रहेका बेला उहाँहरूमाथि
निगरानी राख्नुहोस्।
डाइजेस्टर माथि उफ्रने वा
दौडने नगर्नुहोस्।

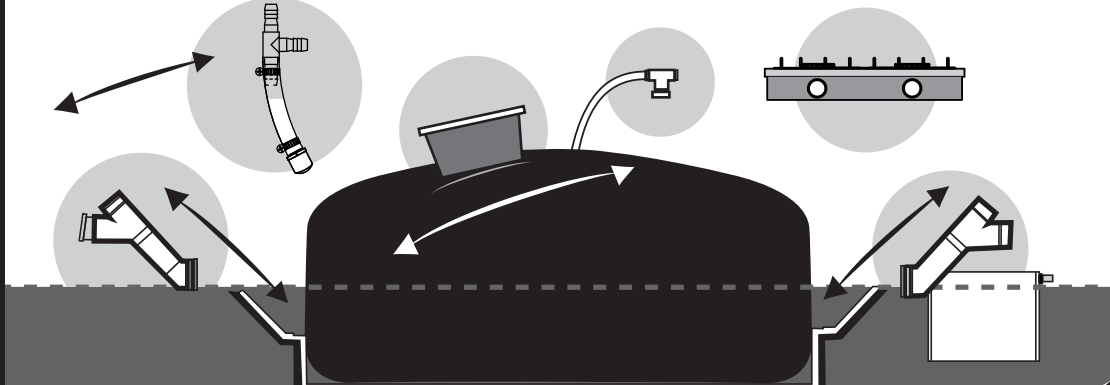
यसो नगर्नुहोस्
डाइजेस्टरको इन्लेट र
आउटलेट पाइपहरू तात्ने,
उचाल्ने वा उठाउने।

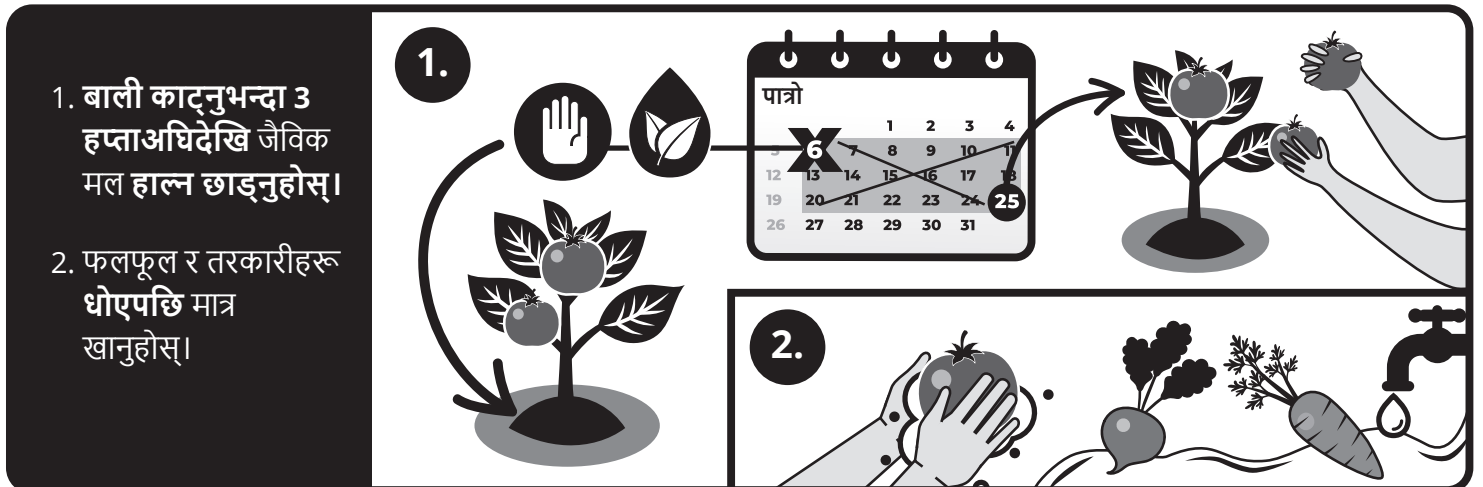
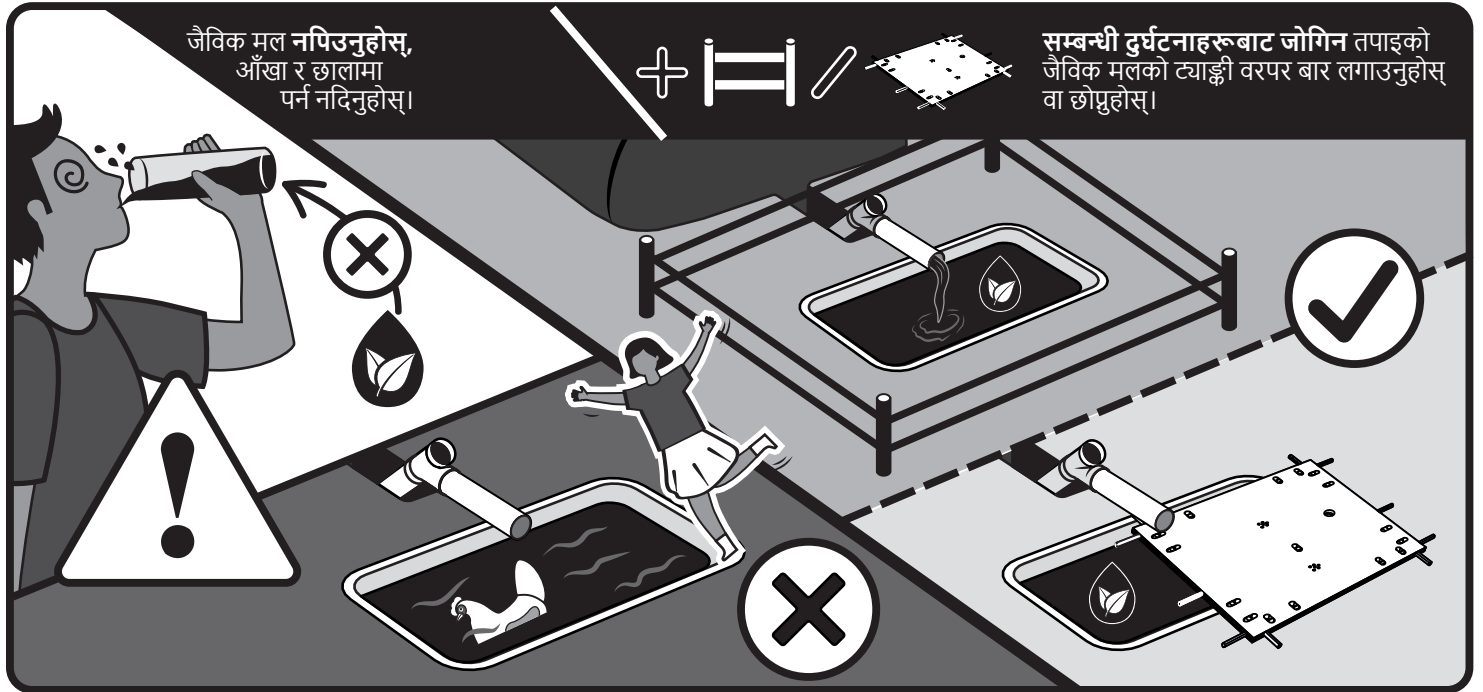

यसो नगर्नुहोस्
बायो डाइजेस्टरको
छेउछाउमा धुम्रपान
नगर्नुहोस्, धारिला
वस्तुहरू प्रयोग नगर्नुहोस्
वा आगो नबाल्नुहोस्।

यसो नगर्नुहोस्
बायोग्याँसका
उपकरणहरूको
ठाउँ नबदल्नुहोस्।

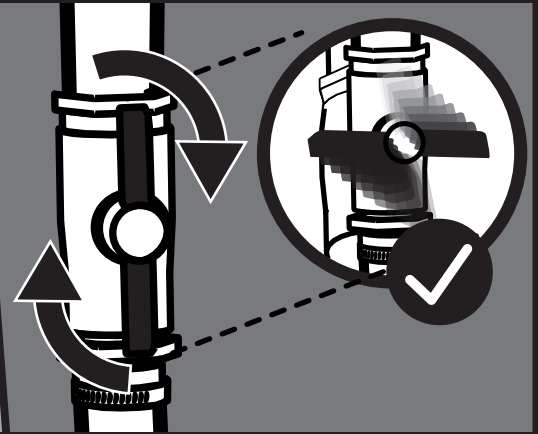
कुनै पनि परिस्थितिमा
बायोग्याँसको सीधै श्वास
नलिनुहोस्।

1. बायोग्याँसको चुहावट भएमा
कुहिएको अण्डा जस्तै गनाउंछ।

2. घरभित्र चुहावट भएको पत्ता लागेका
खण्डमा आगलागी हुने जोखिम भएका
कारण घरबाट बाहिर निस्कनुहोस्।

3. बायोग्याँसको प्रवाह रोक्न यसको प्रवाह
रोक्ने भाल्भ बन्द गर्नुहोस्।

4. ग्याँसलाई घरबाट बाहिर
निकाल्न घरका झ्याल ढोकाहरू
खोल्नुहोस्।

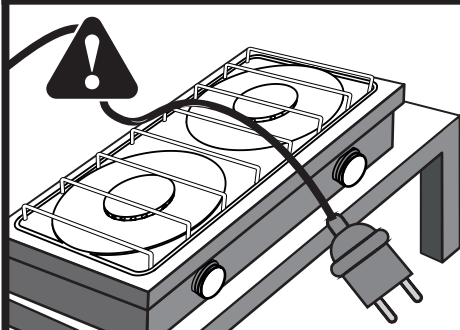
5. चुहावट भएको ठाउँ
भेट्याउनुहोस् र मर्मत
गर्नुहोस्।

6. सहायताका लागि कल गर्नुहोस्।

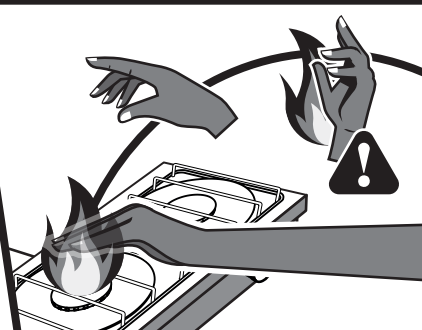
चुलोको माथि तार वा कनेक्सनहरू नराख्नुहोस्। बायोस्टोभलाई ठोस र स्थिर सतहमाथि राख्नुहोस्।

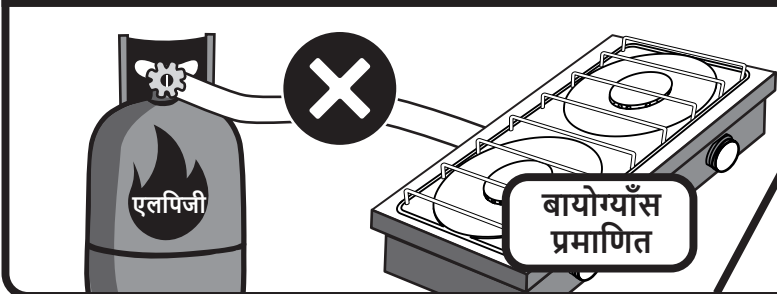
आगोको नजिकै पर्दा वा आगोले चाँडै भेट्टाउने अन्य कुराहरू नराख्नुहोस्।

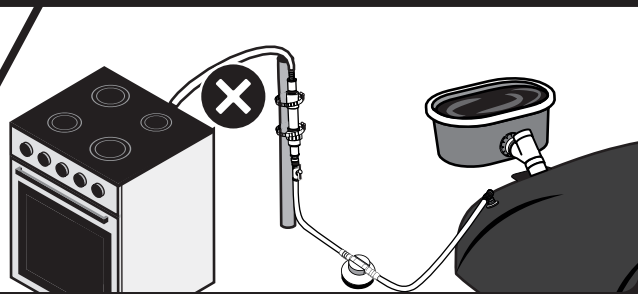
बायोस्टोभ प्रयोग गर्दा सावधानी अपनाउनुहोस्। छाला पोल्न सक्छ।

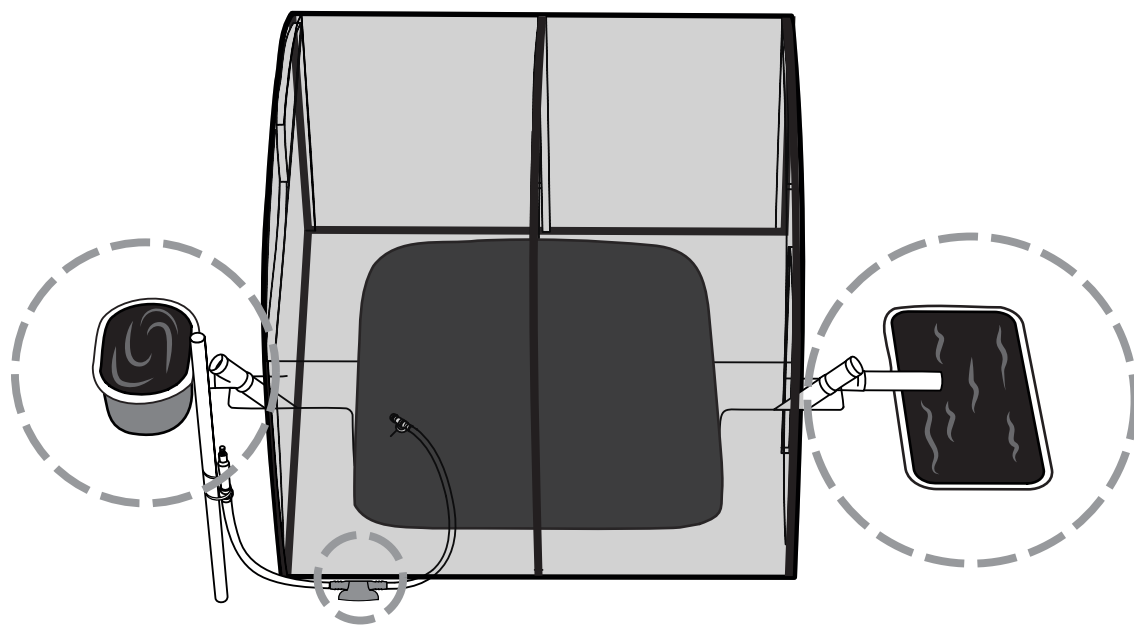
बायोस्टोभ लाई बायो डाइजेस्टरबाहेक अन्य कुनै पनि ग्याँसको स्रोतसँग नजोड्नुहोस्।

बायोग्याँसको पाइप कुनै पनि प्राकृतिक ग्याँस चुलोमा नजोड्नुहोस्।

बायो डाइजेस्टर हरितगृहभित्र जडान गरिएको छ भने चाप कम गर्ने भल्भ र जैविक मलको ट्याङ्की अनिवार्य रूपमा हरितगृहभन्दा बाहिर जडान गर्नु पर्छ। हरितगृहभित्र पसुअधि यसका सबै झ्याल ढोकाहरू खोल्नु पर्छ।

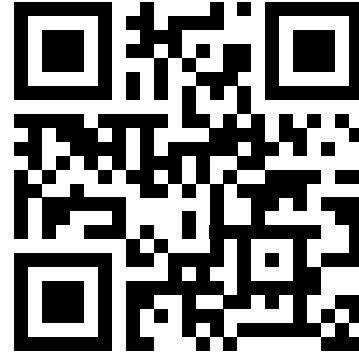

बायो डाइजेस्टर सुरु गर्ने प्रक्रिया

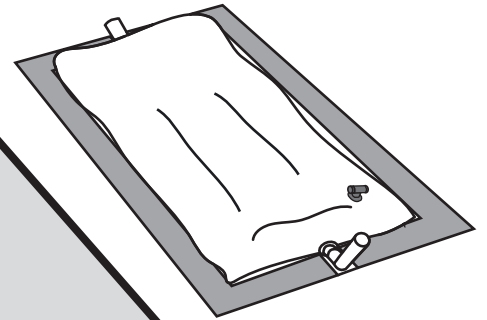
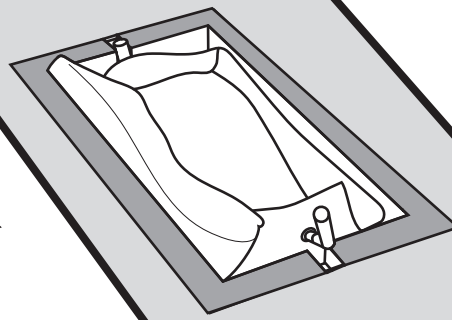
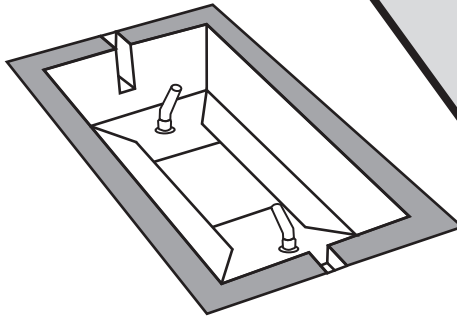
आफ्नो डाइजेस्टर प्रयोग गर्नुअघि तयार पार्ने तरिका देखाउने विस्तृत भिडियोहरू हेर्न यो **क्युआर कोड** प्रयोग गर्नुहोस्।

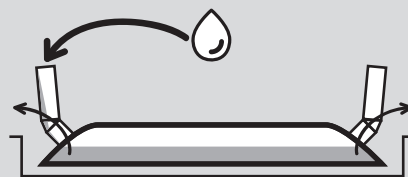
चरण 1 इन्लेट र आउटलेट बाङ्गिएको ठाउँसम्म पुग्ने गरी रियाक्टरमा पानी भर्नुहोस्।

15

पानीको मात्रा = 0%

पानीको मात्रा = भरिँदै छ

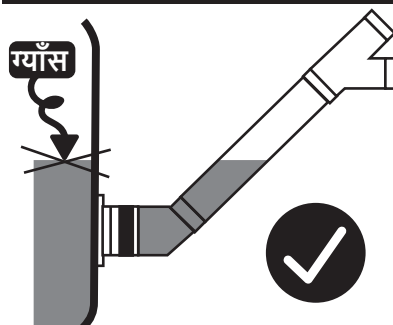
पानीको मात्रा = 100%

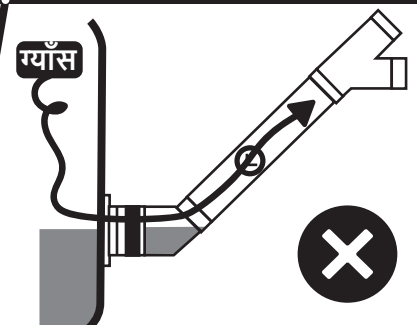
बायो डाइजेस्टर भर्नका निम्ति चाहिने पानीको मात्रा

	m3	लिट्र
सिस्टेमा 6	3	3,000
सिस्टेमा 8	4	4,000
सिस्टेमा 12	6	6,000
सिस्टेमा 16	8	8,000
सिस्टेमा 20	10	10,000
सिस्टेमा 30	15	15,000
सिस्टेमा 40	20	20,000

राम्रो हाइड्रलिक सिल: ग्याँस रियाक्टरभित्र रहिरहन्छ।

हाइड्रलिक सिल लगाइएको छैन: ग्याँस बाहिर निस्कन सक्छ।

चरण 2
पिआरभी भरिने गरी पानी हाल्नुहोस्।

चरण 3 ग्याँसको लाइन बन्द गर्नुहोस्।

(OM3), (OM3bis), (OM4)

चरण 4 पहिलो भरण।

हामी पहिलो भरणका लागि गाईको गोबर प्रयोग गर्न सिफारिस गर्छौं।

तपाईंले पहिलो पटक भरण गर्नुअघि 10/15 दिनसम्म पालमुनि गोबर राख्नुभयो भने डाइजेस्टर राम्रोसँग सुरु हुने छ।

यसलाई छिट्टै सुरु गर्न चलिरहेको डाइजेस्टरबाट सकेसम्म बढी जैविक घोल (डाइजेस्टेट वा जैविक घोल पनि भनिन्छ) हाल्नुहोस्।

चरण 4

	गाईको गोबर पहिलो भरण - लिटर वा Kg			गाईको गोबर पहिलो भरण - 20 लिटरको बाल्टी		
	तातो >23 °C	मध्यम तापक्रम 15 देखि 23 °C	चिसो 12 देखि 15 °C	तातो >23 °C	मध्यम तापक्रम 15 देखि 23 °C	चिसो 12 देखि 15 °C
सिस्टेमा 6	450	350	250	23	18	13
सिस्टेमा 8	650	500	350	33	25	18
सिस्टेमा 12	900	650	450	45	33	23
सिस्टेमा 16	1300	1000	650	65	50	33
सिस्टेमा 20	1800	1350	900	90	68	45
सिस्टेमा 30	2600	2000	1350	130	100	68
सिस्टेमा 40	3500	2650	1800	175	133	90

सधैं
1 भाग गाईको गोबर र
2 भाग पानी हालेर घोल्नुहोस्

*ध्यान दिनु पर्ने कुरा: अन्य सबै प्रकारका फोहोर व्यवस्थापन गर्ने तरिकाका बारेमा तपाईंका प्राविधिकले यो पुस्तिकाको अन्तिम पृष्ठ 32 मा निर्देशनहरू लेखिदिनु हुने छ।

उदाहरण:

सिस्टेमा 6
न्यानो मौसम

450 लिटर वा Kg
वा
23 बाल्टी

+

900 लिटर वा Kg
वा
46 बाल्टी

भरणअघि गोबर छ कि छैन हेर्नुहोस् र फिल्टर गर्नुहोस्

यी कुराहरू हटाउनुहोस्

- बालुवा, ढुङ्गा
- घाँस, फाइबर, पात, दाउरा, छेस्का
- माटो
- प्लास्टिक, धातु, सिसा
- रस आउने फलफूल
- पकाउने तेल। यी कुराहरूले समस्या ल्याउन सक्छ

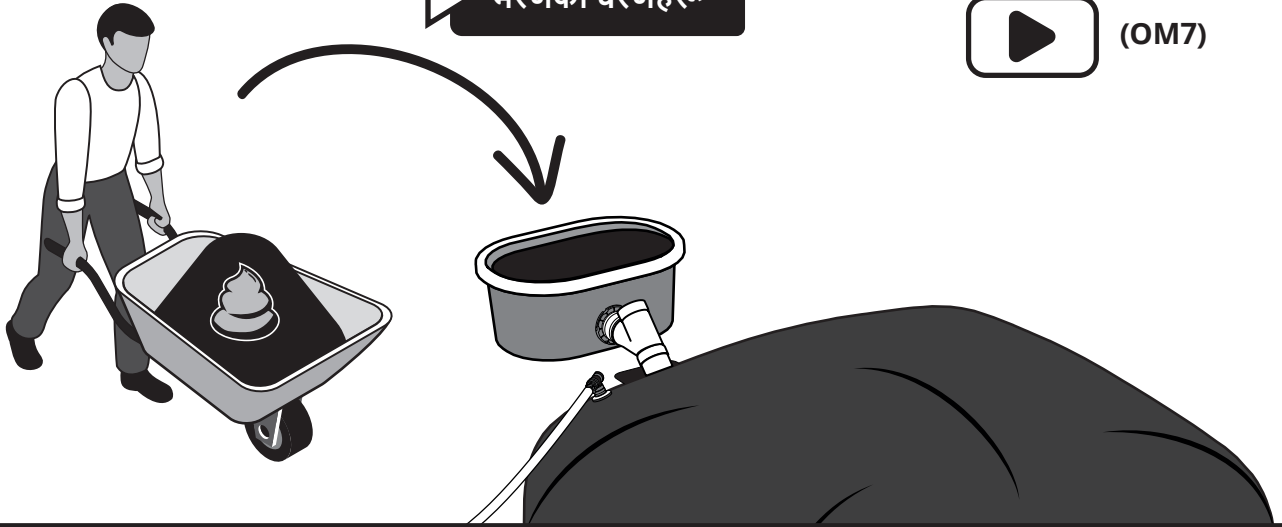

विगत 5 दिनको अवधिमा एन्टिभाइरल वा एन्टिबायोटिक औषधी दिइएका जनावरहरुको गोबर भरण नगर्नुहोस्!

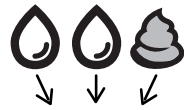

भरणभन्दा
<5 दिनअघि

भरणका चरणहरू*

1. गोबर पातलो बनाउनुहोस्।

2. गोबर र पानी मिलसाउनुहोस्।

3. मिश्रण (घोल) लाई 5 मिनेटसम्म नचलाइकन राख्नुहोस्।

1.

2.

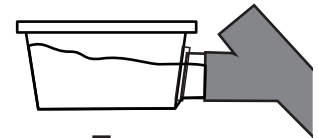
3.

4. तैरिरहेका कुराहरू हटाउनुहोस्।

4.

5. रियाक्टरमा हाल्नुहोस्।

5.

6. ढुङ्गा र वालुवा जत्ता भुईँमा जम्मा हुने कुराहरू बेला बेला हटाउनुहोस्।

6.

*पहिलो भरण र दैनिक भरणका लागि लागू हुन्छ।

रियाक्टर नफुल्लिएसम्म
पर्खनुहोस्

फुल्लिन लाग्ने समय:*

न्यानो मौसममा 3 हप्तासम्म

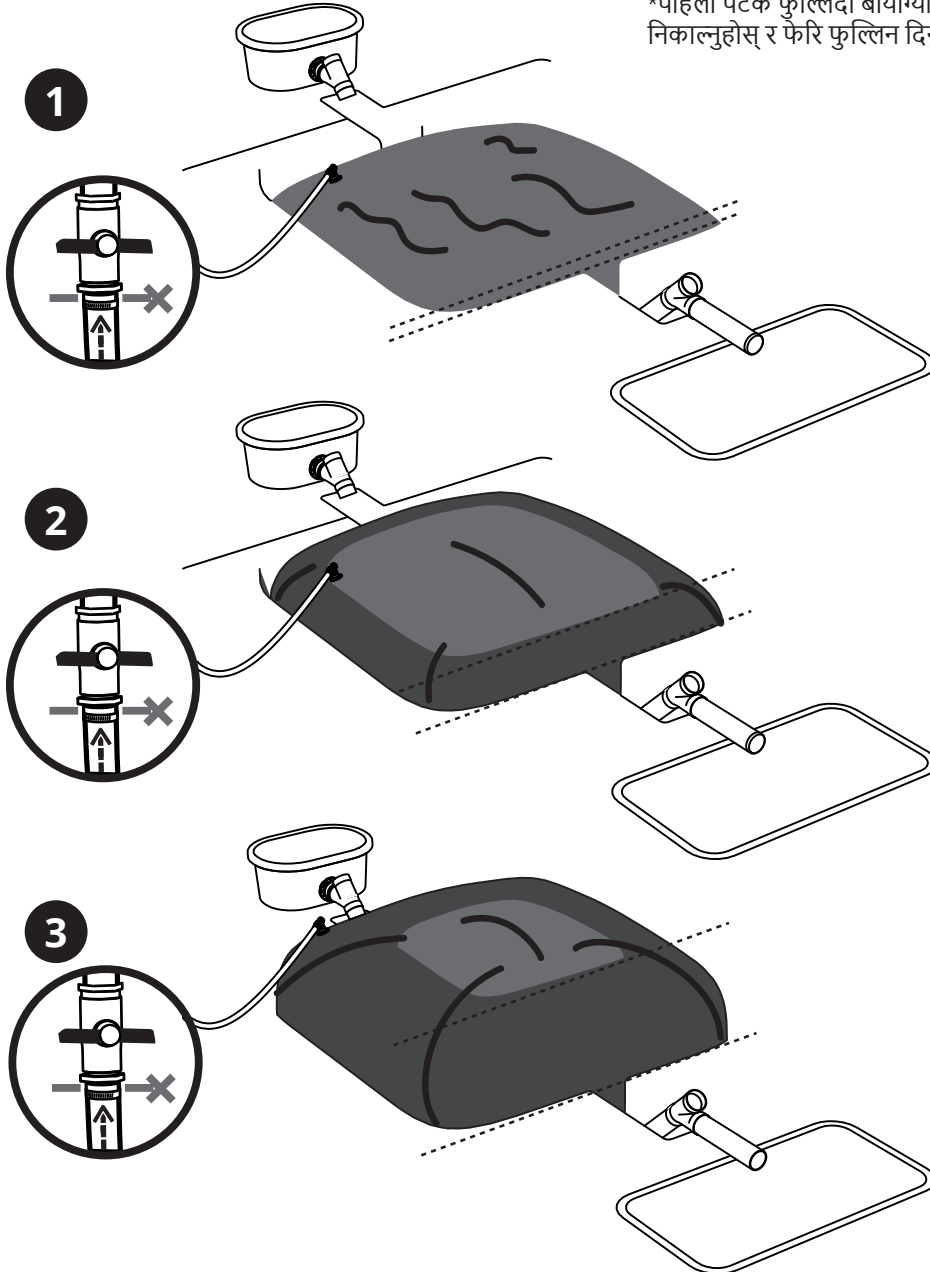

औसत मौसममा 3 हप्तादेखि 1.5 महिनासम्म

चिसो मौसममा 1.5 महिनादेखि 2.5 महिनासम्म

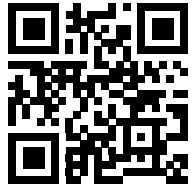
*पहिलो पटक फुल्लिँदा बायोग्याँस सामान्यतया बल्देन: ग्याँस निकाल्नुहोस् र फेरि फुल्लिन दिनुहोस्।

ध्यान दिनु पर्ने कुरा: जडान गर्ने दिनमा प्रयोगकर्तालाई दिइने तालिम सकिएको छ।

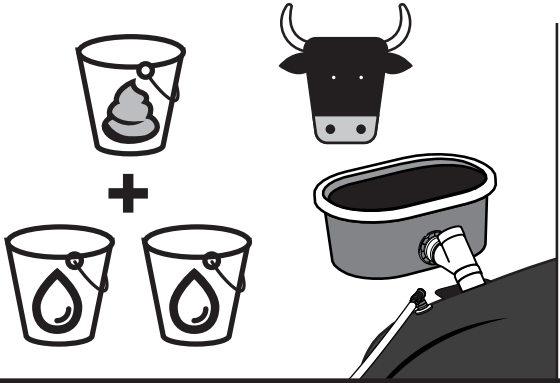

तपाइको सिस्टम भरण कसरी

डाइजेस्टर मर्मतसम्भार गर्ने तरिका

भरण। आफ्नो डाइजेस्टर मा हरेक दिन 1 भाग गाईको गोबर र 2 भाग पानी हाल्नुहोस्।

दैनिक भरण*

*पृष्ठ 10 मा दिइएका
भरणसम्बन्धी चरणहरू
हेर्नुहोस्

(OM8)

पात्रो				
	1	2	3	4
5	6	7	8	9
10	11	12	13	14
15	16	17	18	19
20	21	22	23	24
25	26	27	28	29
30	31			

हल्लाउने प्रक्रिया

निम्न अवस्थामा हप्तामा एक पटक हल्लानुहोस्

निम्न अवस्थामा नहल्लाउनुहोस्

(OM13)

ग्याँस निकालिएको छ भने

पात्रो				
	1	2	3	4
5	6	7	8	9
10	11	12	13	14
15	16	17	18	19
20	21	22	23	24
25	26	27	28	29
30	31			

फुल्लिएको छ भने

1

रियाक्टरलाई बिग्रिनबाट
जोगिन जुत्तामा भएका
धारिला वस्तुहरू
हटाउनुहोस्

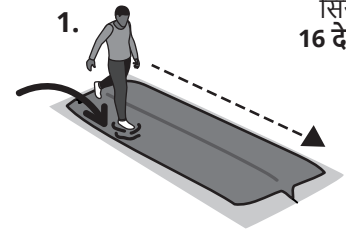
3

तपाइको शरीरको पूरै वजन एउटा खुट्टाबाट अर्को खुट्टामा सार्दै आफ्नो
बायो डाइजेस्टर माथि बिस्तारै हिँडेर हल्लाउनुहोस्।

सिस्टेमा
6 देखि 12

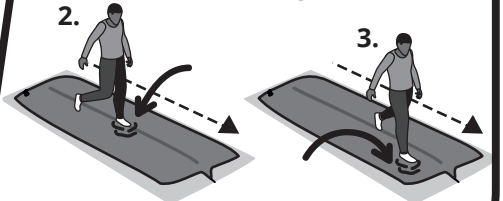

सिस्टेमा
16 देखि 40

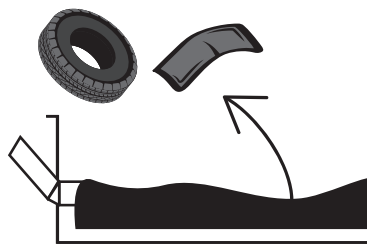
2.

3.

2

हल्लाउन सुरु गर्नुअघि
वजन सन्तुलन गर्ने
वस्तुहरू हटाउनुहोस्

बिग्रिएको मेमब्रेनको मर्मत

1. साबुन र ब्रसले धुनुहोस्
2. सफा पानीले पखाल्नुहोस्
3. सुक्खा हुन दिनुहोस्
4. बुटिल टेपले टाल्नुहोस्
5. पहिलो प्याचलाई ढाक्ने गरी अझ ठुलो ठाउँ ओगटेर टेप टाल्नुहोस्

लामो अवधिको मर्मतसम्भार

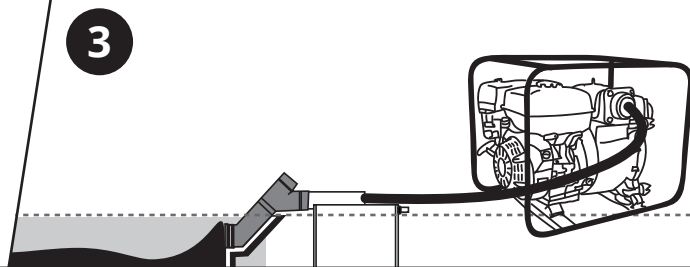
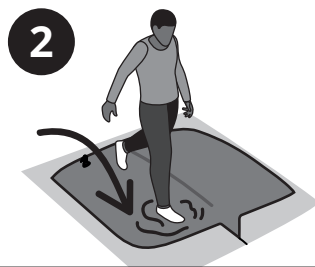
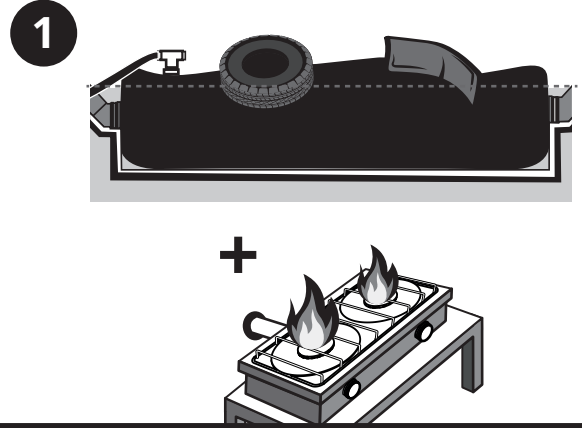
निम्न अवस्थामा सिस्टम फलस गर्नु, खाली गर्नु र रिस्टार्ट गर्नु पर्ने हुन सक्छ:

- त्यसभित्र ठोस पदार्थहरू जम्मा भएका छन्।
- यसलाई नहल्लाइएको निकै समय भएको छ।
- पर्याप्त मात्रामा पानी हालिएको छैन। लेदो पानीसँग राम्रोसँग मिसिएको छैन भने डाइजेस्टर घोल/हल्लाउन कठिन हुन्छ।

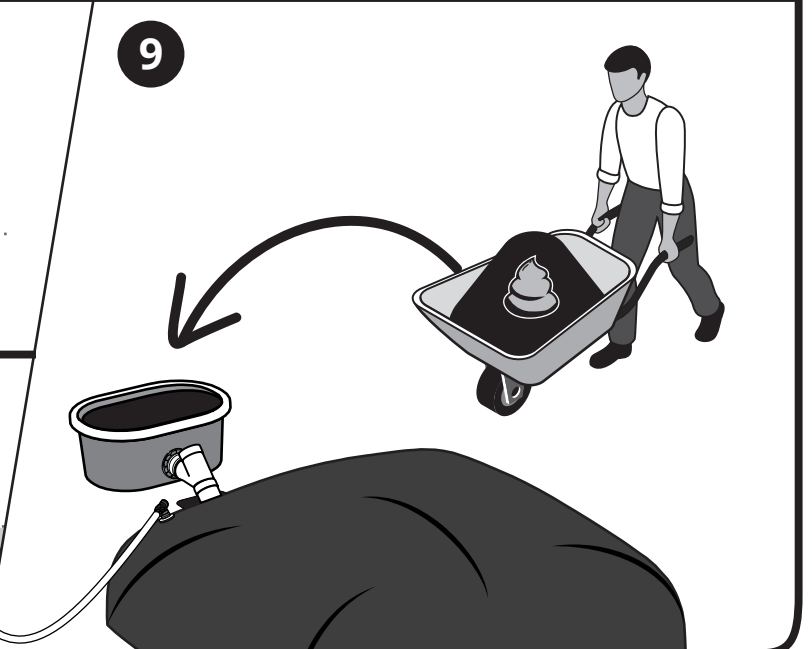
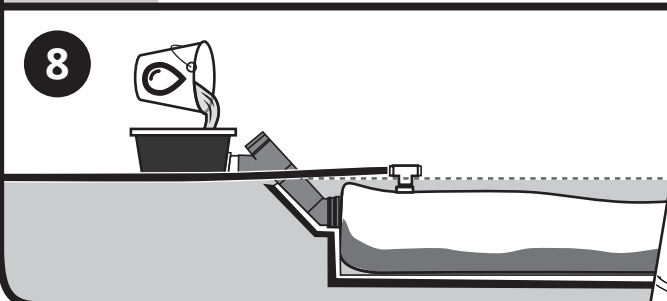
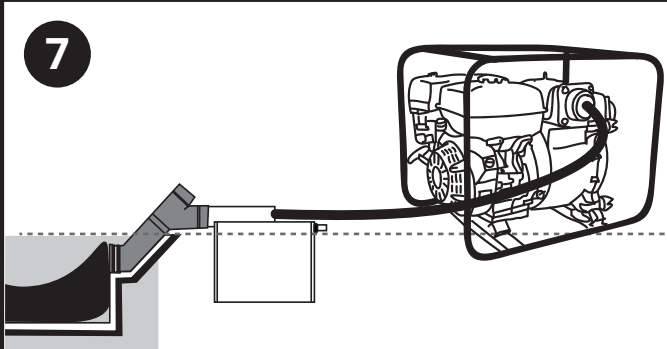
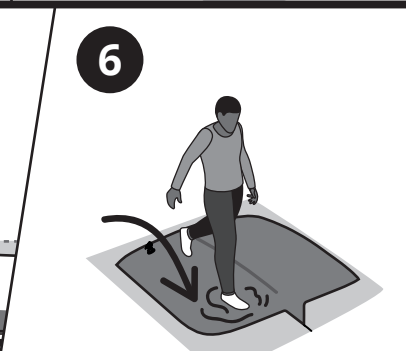
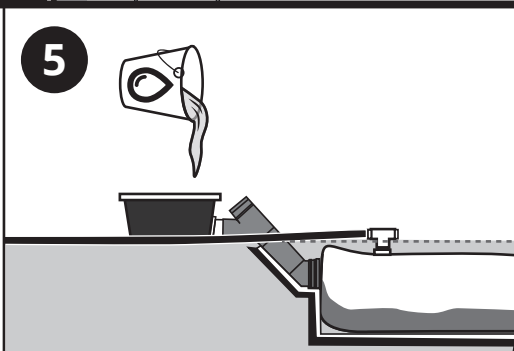

प्रक्रिया

1. वजन सन्तुलन गर्ने वस्तुहरू प्रयोग गरेर डाइजेस्टर बाट ग्याँस निकाल्नुहोस्। त्यसपछि, बाँकीको बायोग्याँस प्रयोग गर्न बायोस्टोभका सबै बर्नरहरू बाल्नुहोस्।
2. डाइजेस्टर लाई पूर्ण रूपमा हल्लाउनुहोस्।
3. 3" घोल पम्प प्रयोग गरेर आधा कुलो खाली हुने गरी डाइजेस्टरबाट घोल निकाल्नुहोस्।
4. पूर्ण रूपमा हल्लाउनुहोस्।

5. पानी हालेर फेरि भर्नुहोस्।
6. पूर्ण रूपमा हल्लाउनुहोस्।
7. आधा कुलो खाली हुने गरी डाइजेस्टरबाट घोल निकाल्नुहोस्।
8. पानी हालेर फेरि भर्नुहोस्।
9. पहिलो पटक भरण गर्नुहोस्।

डाइजेस्टर को आकार		SIS 6	SIS 8	SIS 12	SIS 16	SIS 20	SIS 30	SIS 40
न्यानो मौसम >23 °C	दैनिक भरण: गाईको गोबर	45 लिटर वा Kg/दिन	65 लिटर वा Kg/दिन	90 लिटर वा Kg/दिन	130 लिटर वा Kg/दिन	180 लिटर वा Kg/दिन	260 लिटर वा Kg/दिन	350 लिटर वा Kg/दिन
	दैनिक रूपमा उत्पादन हुने बायोग्याँसको मात्रा	2 m3/दिन	2.4 m3/दिन	3.3 m3/दिन	4.8 m3/दिन	6.7 m3/दिन	9.6 m3/दिन	12.9 m3/दिन
	दैनिक रूपमा 1 बर्नरमा पकाउन मिल्ने समय	3.4 घण्टा/दिन	4.8 घण्टा/दिन	6.6 घण्टा/दिन	9.6 घण्टा/दिन	13.4 घण्टा/दिन	19.2 घण्टा/दिन	25.8 घण्टा/दिन
	एक हप्तामा उत्पादन हुने जैविक मलको मात्रा	0.9 m3/हप्ता	1.4 m3/हप्ता	1.9 m3/हप्ता	2.7 m3/हप्ता	3.8 m3/हप्ता	5.5 m3/हप्ता	7.4 m3/हप्ता
औसत तापक्रम 15 - 23 °C	दैनिक भरण: गाईको गोबर	35 लिटर वा Kg/दिन	50 लिटर वा Kg/दिन	65 लिटर वा Kg/दिन	100 लिटर वा Kg/दिन	135 लिटर वा Kg/दिन	200 लिटर वा Kg/दिन	265 लिटर वा Kg/दिन
	दैनिक रूपमा उत्पादन हुने बायोग्याँसको मात्रा	1.3 m3/दिन	1.8 m3/दिन	2.3 m3/दिन	3.6 m3/दिन	4.9 m3/दिन	7.2 m3/दिन	9.6 m3/दिन
	दैनिक रूपमा 1 बर्नरमा पकाउन मिल्ने समय	2.6 घण्टा/दिन	3.6 घण्टा/दिन	4.6 घण्टा/दिन	7.2 घण्टा/दिन	9.8 घण्टा/दिन	14.4 घण्टा/दिन	19.2 घण्टा/दिन
	एक हप्तामा उत्पादन हुने जैविक मलको मात्रा	0.7 m3/हप्ता	1.1 m3/हप्ता	1.4 m3/हप्ता	2.1 m3/हप्ता	2.8 m3/हप्ता	4.2 m3/हप्ता	5.6 m3/हप्ता
चिसो मौसम 12 - 15 °C	दैनिक भरण: गाईको गोबर	25 लिटर वा Kg/दिन	35 लिटर वा Kg/दिन	45 लिटर वा Kg/दिन	65 लिटर वा Kg/दिन	90 लिटर वा Kg/दिन	135 लिटर वा Kg/दिन	180 लिटर वा Kg/दिन
	दैनिक रूपमा उत्पादन हुने बायोग्याँसको मात्रा	0.8 m3/दिन	1.2 m3/दिन	1.5 m3/दिन	2.2 m3/दिन	3 m3/दिन	4.5 m3/दिन	6 m3/दिन
	दैनिक रूपमा 1 बर्नरमा पकाउन मिल्ने समय	1.6 घण्टा/दिन	2.4 घण्टा/दिन	3 घण्टा/दिन	4.4 घण्टा/दिन	6 घण्टा/दिन	9 घण्टा/दिन	12 घण्टा/दिन
	एक हप्तामा उत्पादन हुने जैविक मलको मात्रा	0.5 m3/हप्ता	0.7 m3/हप्ता	0.9 m3/हप्ता	1.4 m3/हप्ता	1.9 m3/हप्ता	2.8 m3/हप्ता	3.8 m3/हप्ता

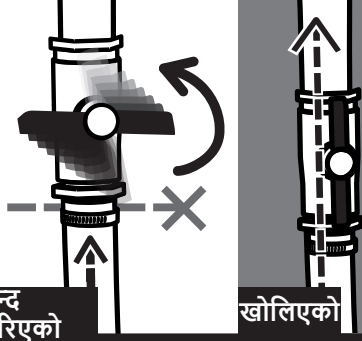

आफूले उत्पादन गरेको ऊर्जा प्रयोग गर्नुहोस् र आफ्नो बायोग्याँसको लाइन मर्मतसम्भार गर्नुहोस्!

(OM9), (OM11), (OM12),
(OM2), (OM3), (OM4)

पहिलो पटक बायोग्याँसबाट
आगो बाल्दा

बन्द
गरिएको

खोलिएको

1. भल्भ खोल्नुहोस्

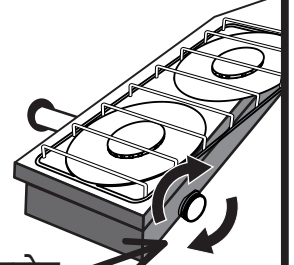
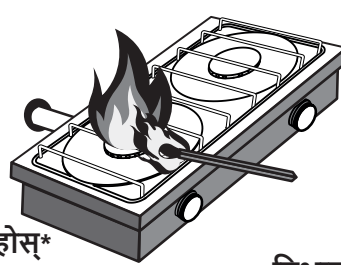
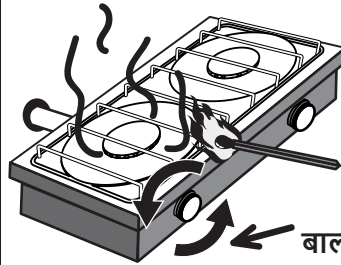
A

1 मिनेट**

B

C

बाल्नुहोस्*

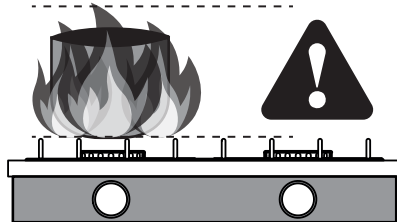
निभाउनुहोस्

*आवश्यकताअनुसार थिचेर अन/अफ गर्नुहोस्

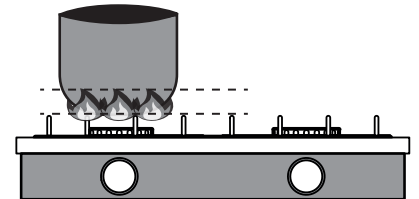
2. तपाईंले माचिसले बाल्ने प्रयास गर्दै गर्दा ह्यान्डल घुमाउनुहोस् र बायोग्याँस निस्कन दिनुहोस्। (क) बाल्न मिल्ने बायोग्याँस बर्नरसम्म पुगेपछि तपाईं आगो देख्नु हुने छ। (ख) **पहिलो पटक आगो बल्न एक मिनेटसम्म लाय्न सक्छ। (ग) निभाउन घडी घुम्ने दिशाको उल्टो दिशामा घुमाउनुहोस्।

यसो नगर्नुहोस्
धेरै ठुलो आगो
नबाल्नुहोस्।

यसो गर्नुहोस्
भाँडाको तलपट्टिको
भागसँग मिल्ने गरी आगो
बाल्नुहोस्।

वजन सन्तुलन गर्ने वस्तुहरू प्रयोग गरेर
बर्नरमा राम्रोसँग आगो बल्ने बनाउनुहोस्

रियाक्टर बिगार्न सक्ने कुनै पनि धारिलो वस्तु
प्रयोग नगर्नुहोस्।

(TS5)

रियाक्टरको माथि वजन सन्तुलन गर्ने
वस्तु राख्नुहोस्।

निम्नमध्ये कुनै एउटा विकल्प मात्र
प्रयोग गर्नुहोस्:

क. वजन सन्तुलन गर्ने जैविक वस्तु
ख. गाडीको चक्का
ग. बालुवाको बोरा

क.

ख.

ग.

बर्नरको सरसफाइ

निम्न कुराहरू प्रयोग
गर्नुहोस्:

- ब्रस
- कागतीको रस
मिसाइएको पानी
- साबुन पानी

बर्नरका प्वालहरूमा
अड्केका कुराहरू
हटाउन चुलोको बर्नर
सफा गर्नुहोस्।

+

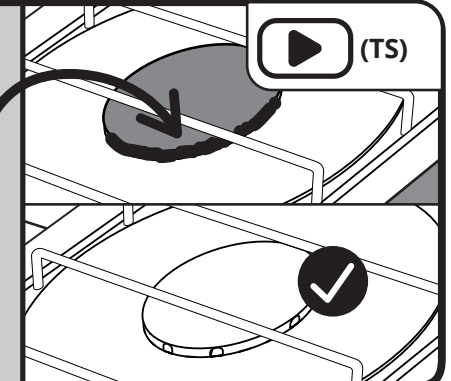
+

+

(TS)

पात्रो

आवश्यकताअनुसार हरेक
हप्तादेखि हरेक महिनासम्म।

चाप कम गर्ने भल्भ

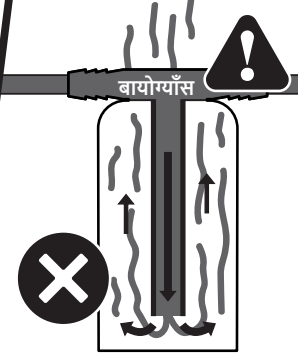
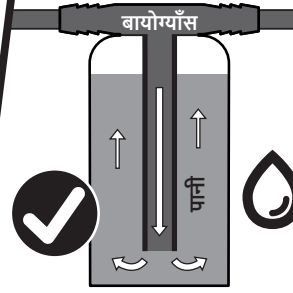
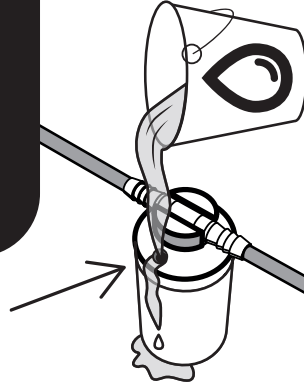
(OM2), (O&M1)

भरिएको पिआरभी: रियाक्टरमा
ग्याँस भण्डारण हुन्छ

खाली पिआरभी: ग्याँस
बाहिर निस्कन सक्छ

पात्रो				
	1	2	3	4
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

चाप कम गर्ने भल्भमा
हप्तामा 2 पटक पानी
भर्नुहोस्

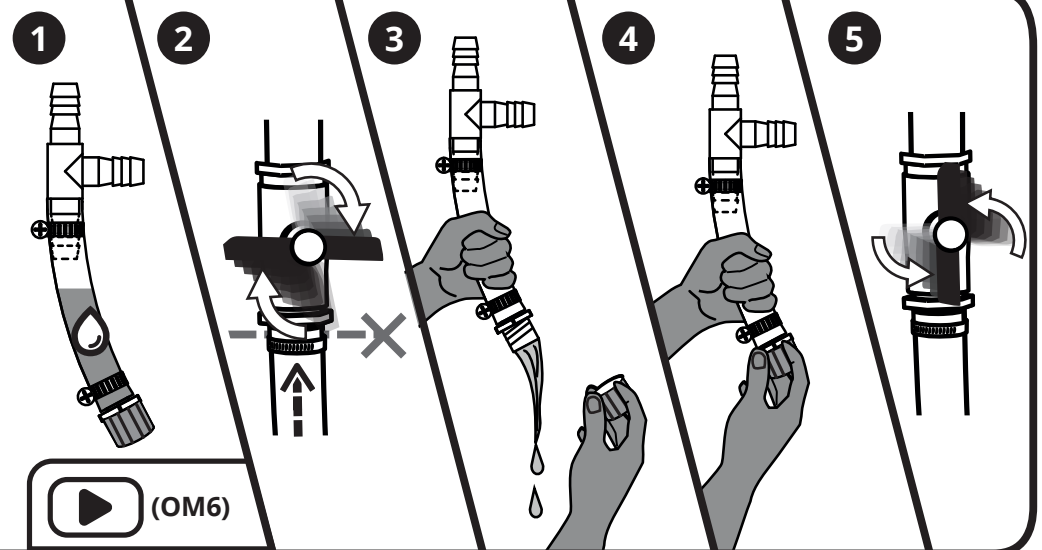
पानी जम्मा हुने ठाउँको परीक्षण

पात्रो				
	1	2	3	4
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

हप्तामा 2 पटक

- पानी जम्मा हुने ठाउँ भरिएको छ भने:
1. बायोग्याँसको भल्भ **बन्द** गर्नुहोस्
 2. पानी जम्मा हुने ठाउँ **खाली** गर्नुहोस्
 3. पानी जम्मा हुने ठाउँ **बन्द** गर्नुहोस्
 4. बायोग्याँसको भल्भ **खोल्नु**होस्

(OM6)

ग्याँसको लाइनमा पानी जम्मा हुने सम्बन्धमा

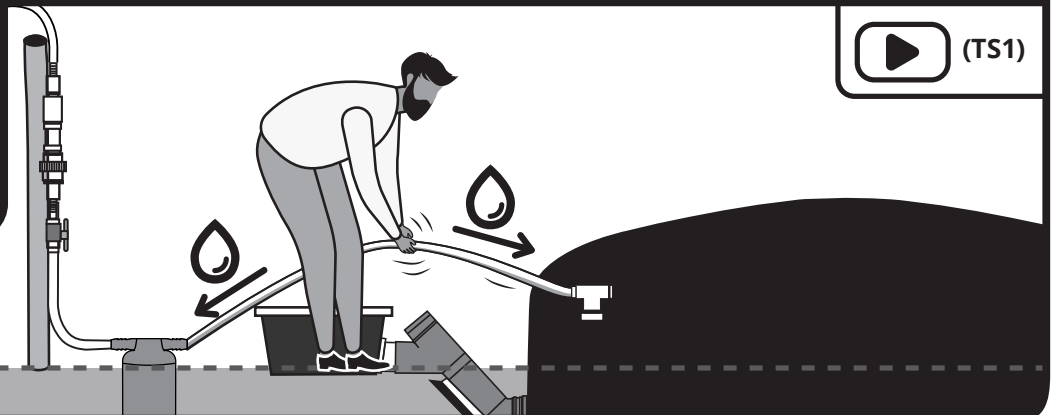

पारदर्शी पाइपमा पानी जम्मा भएको छ कि छैन भन्ने कुरा जाँच्नुहोस् र यो पाइपलाई
नियमित रूपमा उचालेर त्यसभित्र अड्केका कुराहरू निकाल्नुहोस्।
जम्मा भएको पानीले पछि बायोग्याँसको प्रवाह रोक्ने छ।

पात्रो				
	1	2	3	4
5	6	7	8	9
12	13	14	15	16
19	20	21	22	23
26	27	28	29	30

हरेक दिन

(TS1)

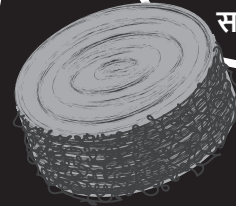

फिल्टर बदल्ने तरिका

फलामको ऊन
स्थानीय
रूपमा खरिद गर्न
सकिन्छ

पात्रो					
		1	2	3	4
5	6	7	8	9	10
12	13	14	15	16	17
19	20	21	22	23	24
26	27	28	29	30	31

हरेक 2 हप्ता

फिल्टरमा भएको फलामको ऊन बदल्ने समय भएको छ भन्ने कुरा देखाउने सङ्केतहरू:

- भान्सामा बायोग्याँसको प्रवाह कम भएको,
- बायोग्याँसको गन्ध नराम्रो भएको,
- फिल्टरबाट कालो पानी निस्किएको।

फलामको ऊन हेरिसकेपछि:

- फलाम ऊन छ कि छैन वा सिधिएको छ?
- अत्यन्तै कालो र मोटो भएको छ।

1 बायोग्याँसको भल्भ बन्द गर्नुहोस्

2 फिल्टर खोल्नुहोस्

3 फलामको ऊन निकाल्नुहोस्

4 बदल्नुहोस्। फिल्टर चाहिनेभन्दा बढी भरिएका खण्डमा ग्याँस ब्लक हुन सक्छ

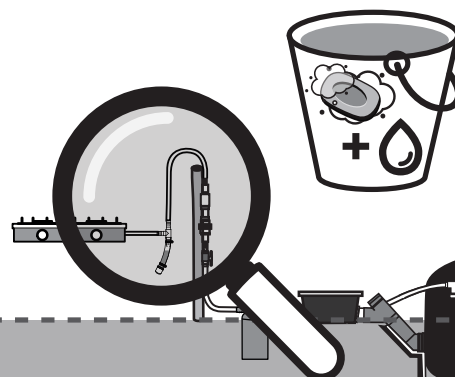
5 फिल्टर बन्द गर्नुअघि रबरले बनेको गास्केट सफा छ र राम्रोसँग राखिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्नुहोस्

6 फिल्टर बन्द गर्नुहोस्

7 बायोग्याँसको भल्भ खोल्नुहोस्

ग्याँस चुहाँवटो अनुसन्धान

पात्रो				
वर्षमा एक पटक				

बबलहरू (चुहावट) बन्छ कि बन्दैन भन्ने कुरा जाँच डाइजेस्टर फुल्लिएका बेला ग्याँसको हरेक लाइन (फिल्टर, भल्भ, पाइप र फिटिङ) मा साबुन पानी प्रयोग गर्नुहोस्।

तपाईंको बायोग्याँसको प्रवाह रोक्ने भल्भ खोलिएको छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्नुहोस्!

माटोको तयारी वृक्षरोपण गर्नुअघि:

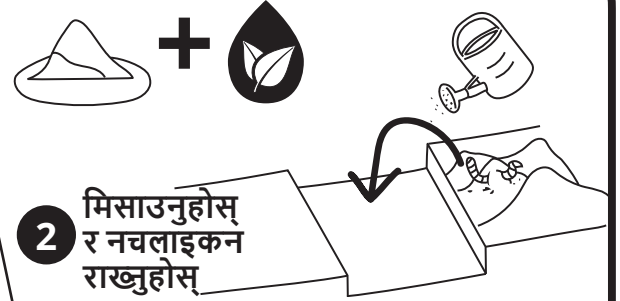

हरेक वर्ग मिटर (वा हरेक चरण) मा 20 लिटर जैविक मल प्रयोग गर्नुहोस् र माटोसँग मल मिसाउनुहोस्।

वृक्षरोपण गर्नुअघि (चरण 3 र 4 का बिचमा) कम्तीमा पनि 2 दिनसम्म माटो नचलाइकन राख्नुहोस्।

1 यी कुराहरू हटाउनुहोस्:

सबैभन्दा माथिको माटो

2 मिसाउनुहोस् र नचलाइकन राख्नुहोस्

1 जैविक मल:1 हटाइएको माटो

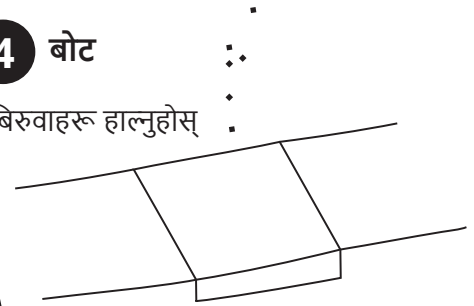
3 पानी

पानी हाल्नुहोस्

4 बोट

बिरुवाहरू हाल्नुहोस्

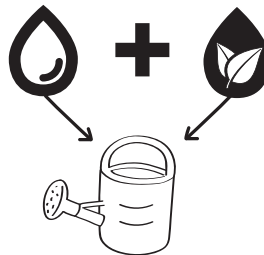
बाली र तरकारी निषेचन

सुक्खा मौसमका बेला 1 भाग जैविक मलमा एक 1 भाग मिसाएर पातलो बनाउनुहोस्। बर्खायामका बेला मल पातलो बनाउनु पर्दैन।

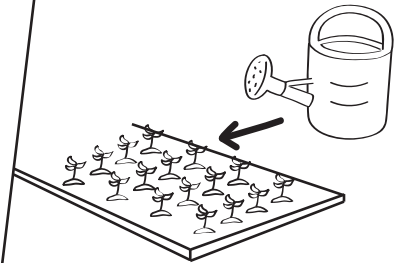
पातलो बनाउँदा: हरेक वर्ग मिटर (वा हरेक चरण) मा 2 देखि 10 लिटरको मिश्रण हाल्नुहोस्।

पातलो नबनाई: हरेक वर्ग मिटर (वा हरेक चरण) मा 1 देखि 5 लिटर मल हाल्नुहोस्।

1 मिसाउनुहोस् मिसाउनुहोस् 1 पानी: 1 जैविक मल

2 हाल्नुहोस् पातलो बनाइएको जैविक मल हाल्नुहोस्

जैविक मलको एकरूपता

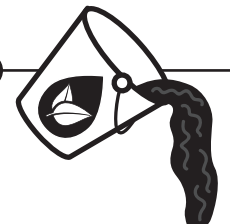
दैनिक
भरण सुरु
हुन्छ

पात्रो
एक महिना

पात्रो
दुई महिना

सुरुको 2 महिनामा जैविक मल:
- अत्यन्तै तरल र पानी पानी हुन्छ
- गनाउन सक्छ
- ले लामखुट्टै आकर्षित गर्न सक्छ

जैविक मल समयसँगै
बाक्लो हुँदै जान्छ

बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्

नियमित भरण

X

अनियमित भरण:

- डाइजेस्टर भोको छ
- आगो सानो छ

पात्रो

		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

X

अत्याधिक भरण:

- डाइजेस्टर मा CO2 को मात्रा अत्यन्तै उच्च छ र CH4 अत्यन्तै कम छ
- आगो बलिरहेको छैन

सिफारिस गरिएकोभन्दा बढी नहाल्नुहोस्।

✓

सही तरिकाले भरण गरेमा:

- डाइजेस्टर खुसी हुन्छ
- सुन्दर आगो बल्छ

पात्रो

		1	2	3	4	
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

सुक्खा गोबर

→

हाल्ले भन्दा
एक दिनअघि

→

भरण
दिन

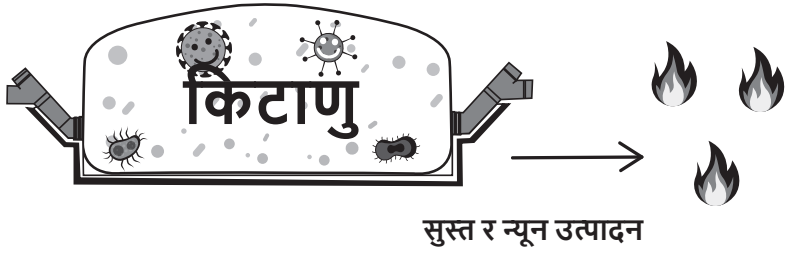

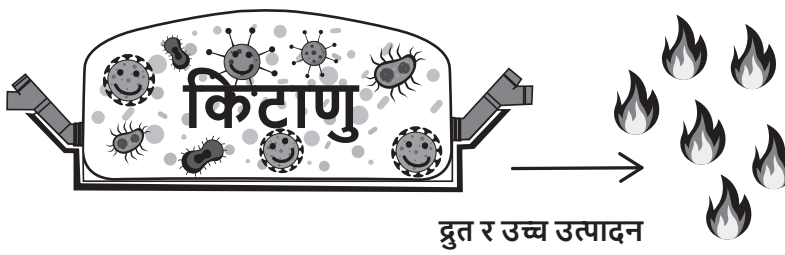
→

1. भरणभन्दा एक दिनअघि: सुक्खा गोबरको 1 मात्रा बाल्टीमा गिलो बनाएर राख्नुहोस् अनि गाईको भिझ्नेको गोबर जस्तै बनाउन माथिबाट पानी थप्नुहोस्।

+

2. भरण गर्ने बेलामा, पानी हालेर सामान्य मात्रामा पातलो बनाउनुहोस् (1 मात्रा गाईको गोबरमा 1 मात्रा पानी हाल्नुहोस्)।

तापक्रम र बायो डाइजेस्टर को उत्पादकत्व	
मौसम जति चिसो हुन्छ, बायोग्याँसको उत्पादन पनि त्यति नै सुस्त र कम हुन्छ।	<math><15^\circ</math> सुस्त र न्यून उत्पादन
मौसम जति गर्मी हुन्छ किटाणुहरूले त्यति नै छिटो बायोग्याँस बनाउँछ।	>math><20^\circ</math> द्रुत र उच्च उत्पादन

जैविक मल पुनप्रयोग

यसले रियाक्टरलाई चिसो ठाउँमा र जाडो मौसममा अझ राम्रोसँग काम गर्ने बनाउँछ र पानीको खपत कम गर्छ।

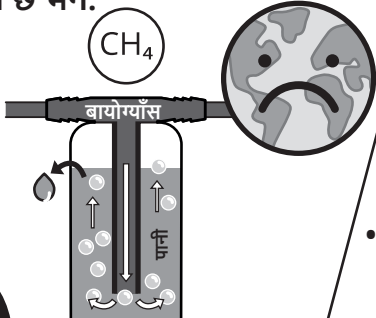
दैनिक रूपमा जैविक मल पुनः प्रयोग गर्नुहोस्:

 + + =

जैविक मलको 1 मात्रा (ठोस कुराहरू कम भएको) 1 मात्रा गोबर 1 मात्रा पानी

बायोग्याँस बाहिर निस्कन नदिनुहोस्

तपाईंको बायो डाइजेस्टर अत्यन्तै बढी फुल्लिएको छ र पीआरभी मा बबल देखिएको छ भने:

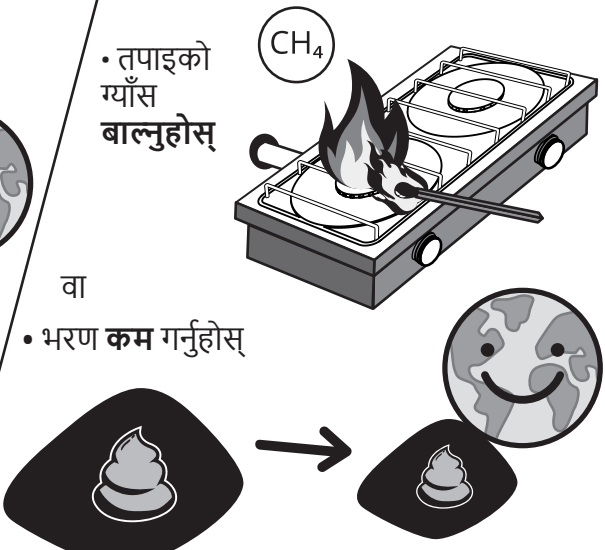

CH_4

• तपाईंको ग्याँस बाल्नुहोस्

वा

• भरण कम गर्नुहोस्

CH_4

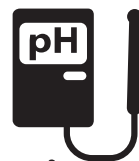
 (TS10)

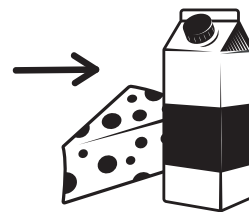
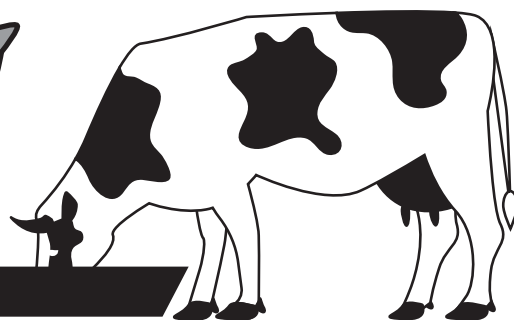
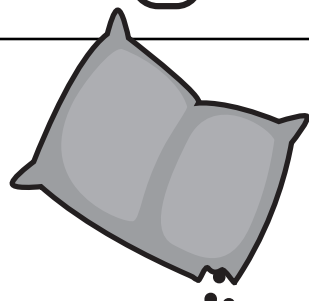
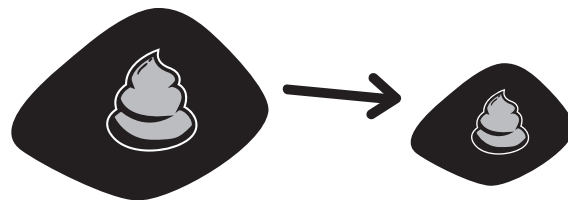
जनावरको आहार

तपाईंको गाईले पोषक तत्वहरूले भरिपूर्ण आहार पाएमा गोबरको गुणस्तर पनि अत्यन्तै राम्रो हुन्छ र फलस्वरूप डाइजेस्टर मा एसिडिटी हुन्छ (एसिड जम्मा हुने)। यस्तो अवस्थामा भरणको मात्रा घटाउनुहोस्!

उच्च

दैनिक भरण कम गर्नुहोस्

जगेडा पार्टपुर्जाहरू

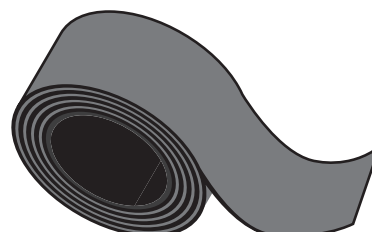
फलामको ऊन बदल्ने सम्बन्धमा: हरेक 2 हप्तादेखि एक महिनामा लगभग एक पटक। स्थानीय बजार वा पसलमा खरिद गर्नुहोस्।

पारदर्शी लचिलो पाइप बदल्ने सम्बन्धमा: हरेक 2 देखि 3 वर्षमा एक पटक। बदल्नु परेमा सिस्तेमा.बायो मा सम्पर्क गर्नुहोस्।

मेमब्रेनको बाहिरी भाग बिग्रिँदा केही बेरका लागि मर्मत गर्न बुटिल टेप प्रयोग गर्नुहोस्।

बायो डाइजेस्टर विवरणहरू

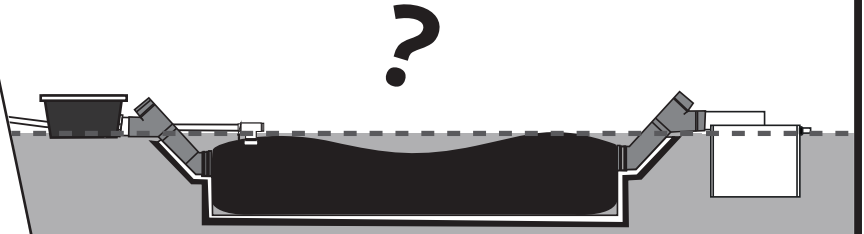
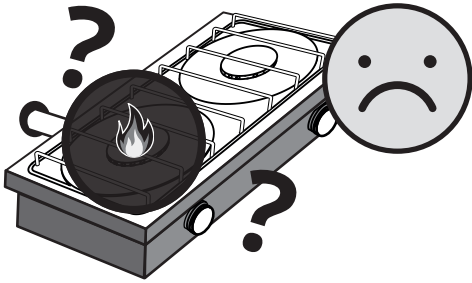
पार्ट/पुर्जाहरू	सामग्री	विवरणहरू
इन्लेट ट्याङ्की	एचडिपीई	डाइजेस्टर को सम्बन्धित मोडेल हेर्नुहोस्
रियाक्टर	एलएलडीपीइ	डाइजेस्टर को सम्बन्धित मोडेल हेर्नुहोस्
जैविक मलको ट्याङ्की	एचडिपीई	डाइजेस्टर को सम्बन्धित मोडेल हेर्नुहोस्
चाप कम गर्ने भल्भ	एचडिपीई र यूपिविसी	6" व्यास, आउटलेटमा 20 mbar को चाप
बायोग्याँसको प्रवाह रोक्ने गोलो भल्भ	यूपिविसी	1" व्यास
बायोग्याँस फिल्टर	पिविसी	2" व्यास
ग्याँसको पारदर्शी / लचिलो लाइन	यूपिविसी	1" व्यास
ग्याँसको लाइन	एचडिपीई	1" व्यास
पानी जम्मा हुने ठाउँ	एबिएस र यूपिविसी	1" व्यास
एउटा बर्नर (आवश्यक परेका खण्डमा)	कास्ट (ढलुवा) एल्युमिनियम	7 x 45 x 10 cm (h x l x w)
बायोस्टोभ	बनावट: स्टेनलेस स्टील वा हल्का लेपिएको स्टील बर्नर: कास्ट (ढलुवा) एल्युमिनियम	चुलो: 12 x 68.5 x 38 cm (h x l x w) बायोस्टोभ 2: 19 x 58 x 36 cm (h x l x w)

डाइजेस्टर आकार	किटको अनुमानित कुल वजन	भरण ट्याङ्की मात्रा	घोलको मात्रा डाइजेस्टर भित्र	ग्याँस भण्डान डाइजेस्टर भित्र	जैविक मलको ट्याङ्कीको मात्रा	उपलब्ध हुनु पर्ने ठाउँ लम्बाइ * चौडाइ (जैविक मलको ट्याङ्कीबाहेक)
	kg	लिट्र	m ³	m ³	m ³	m * m
सिस्टेमा 6	67	110 L	4	2	1	5 * 3.6
सिस्टेमा 8	93	110 L	5.5	3	2	6 * 3.6
सिस्टेमा 12	109	160 L	8	4	2	7 * 3.6
सिस्टेमा 16	137	160 L	11	6	4	9 * 3.6
सिस्टेमा 20	163	160 L	15	8	4	11 * 3.6
सिस्टेमा 30	219	160 L	22.5	12	8	15 * 3.6
सिस्टेमा 40	257	160 L	30	15	8	19 * 3.6

समस्या:

- मसँग पकाउनका निम्ति पर्याप्त बायोग्याँस छैन
- मेरो बायोस्टोभमा बायोग्याँस आइरहेको छैन र मेरो डाइजेस्टर च्याष्टो भएको छ!

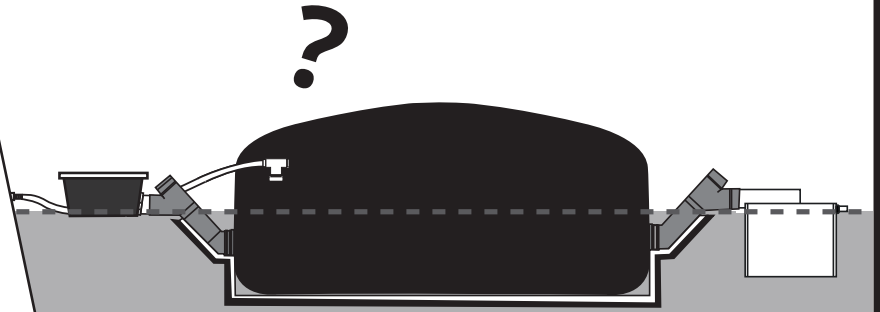
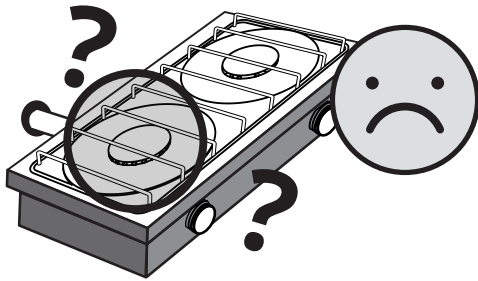
- **इन्लेट र आउटलेटका पाइपमा पर्याप्त पानी छ कि छैन?** ती पाइपहरू बायोग्याँस निस्कन नसक्ने गरी भर्नुहोस्। “बायो डाइजेस्टर सुरु गर्ने प्रक्रिया” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “इन्लेट र आउटलेट बाङ्गिएको ठाउँसम्म पुग्ने गरी रियाक्टरमा पानी भर्नुहोस्।” पृष्ठ मा 10. भिडियोहरू: 13, 15।
- **तपाईंले पहिलो पटक भरण गर्ने प्रक्रिया पूरा गर्नुभएको छ?** “बायो डाइजेस्टर सुरु गर्ने प्रक्रिया” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “पहिलो भरण” पृष्ठ मा 11. भिडियो: OM7।
- **पहिलो पटक भरण गरेपछि पर्याप्त समय बितेको छ?** “बायो डाइजेस्टर सुरु गर्ने प्रक्रिया” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “रियाक्टर नफुल्लिएसम्म पर्खनुहोस्” पृष्ठ मा 13.
- **तपाईं भरण गर्ने निर्देशनहरू पालना गरिरहनुभएको छ?** “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “डाइजेस्टर मर्मतसम्भार गर्ने तरिका” पृष्ठ मा 14 र “बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्”, “नियमित भरण” पृष्ठ मा 22. भिडियोहरू: OM7, OM8.
- **तपाईंको चाप कम गर्ने भल्भमा पानी भरिएको छ?** “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “चाप कम गर्ने भल्भ” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: OM2, O&M1.
- **बायोस्टोभका भल्भ, पानी जम्मा हुने ठाउँ वा बायोग्याँसको फिल्टर खुला छाडिएको थियो?** ती सबै बन्द गर्नुहोस्! “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका” नामक खण्ड र हेर्नुहोस्। “पहिलो पटक बायोग्याँसबाट आगो बाल्दा” पृष्ठ मा 18, “पानी जम्मा हुने ठाउँको परीक्षण” पृष्ठ मा 19 र “फिल्टर बदल्ने तरिका” पृष्ठ मा 20. भिडियोहरू: OM6, TS12, OM5.
- **चुहावट भएको छ?** “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका” नामक खण्ड र हेर्नुहोस्। “ग्याँस चुहावटको अनुसन्धान” पृष्ठ मा 20.
- **चिसो मौसम छ वा बर्खायाम चलिरहेको छ?** तपाईं जाडो मौसमका बेला बायो डाइजेस्टर को उत्पादकत्व सुधार गर्न मल पुनः प्रयोग गर्न सक्नुहुन्छ। “बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “तापक्रम र बायो डाइजेस्टर को उत्पादकत्व” पृष्ठ मा 23.
- **बर्नर र बायोस्टोभ भित्र भित्रै कोठामा जडान गरिएको छ?** अरू कसैले बायोग्याँस प्रयोग गरिरहेको छ कि छैन भन्ने कुरा जाँच्नुहोस्!

बायोग्याँस उत्पादन अझै पनि कम भइरहेको छ भने: तपाइको प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

समस्या:

- मेरो बायोस्टोभमा बायोग्याँस आइहेको छैन वा आगो बल्दैन र मेरो डाइजेस्टर फुलिएको छ!

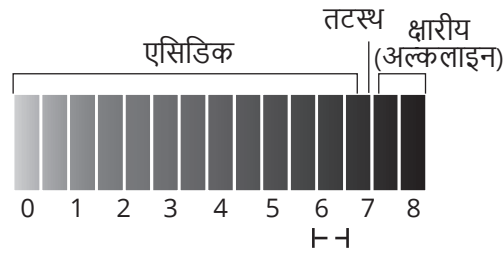
- तपाईंले आफ्नो डाइजेस्टर मा वजन सन्तुलन गर्ने वस्तु राख्नुभएको छ? **“सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “वजन सन्तुलन गर्ने वस्तुहरू प्रयोग गरेर बर्नरमा राम्रोसँग आगो बल्ने बनाउनुहोस्” पृष्ठ मा 18. भिडियोहरू: TS5.
- ग्याँस भल्भहरू बन्द गरेर राख्नु भएको थियो? खोल्नुहोस् ती सबै! **“सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “तपाइले उत्पादन गरेको ऊर्जा प्रयोग गर्नुहोस् र आफ्नो बायोग्याँसको लाइन मर्मतसम्भार गर्नुहोस्!” पृष्ठ मा 18. भिडियोहरू: OM3, OM3bis, OM4.
- तपाईं पानी जम्मा हुने ठाउँ नियमित रूपमा खाली गर्दै हुनुहुन्छ? **“सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “पानी जम्मा हुने ठाउँको परीक्षण” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: TS3.
- तपाईंको बायोग्याँसको लाइन झोल्लिरहेको छ? बायोग्याँसको लाइन तल झरेको बेला पानी जम्मा हुन सक्छ र बायोग्याँसको प्रवाह रोकिन सक्छ! जम्मा भएको पानीलाई पानी जम्मा हुने ठाउँ वा पीआरभी मा लैजान ग्याँसको लाइन उचाल्नुहोस्। **“सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “ग्याँसको लाइनमा पानी जम्मा हुने सम्बन्धमा” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: TS1, TS6.
- बायोग्याँसको फिल्टरमा भएको फलामको ऊनले बायोग्याँसको प्रवाह रोकिरहेको छ? फिल्टर खोल्नुहोस् र स्टिलको ऊन निकाल्नुहोस्। त्यसभित्र स्टिलले बनेको पुरानो स्टिल ऊन छैन भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्न लट्टी घुसाउनुहोस्। तपाइको बायोस्टोभमा ग्याँस बाली हेर्नुहोस्! **“सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “फिल्टर बदल्ने तरिका” पृष्ठ मा 20. भिडियोहरू: OM5.
- ग्याँसको लाइन कुनै ठाउँमा बाङ्गिएको छ? तपाइको ग्याँसको लाइनको अनुसन्धान गर्नुहोस् र अवरोध गर्ने कुनै पनि ठाउँ छैन भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्नुहोस्।
- बायोग्याँसका 2 वटामध्ये 1 बर्नरमा मात्र आगो बलिरहेको छैन भने बर्नरको भल्भ ब्लक भएको हुन सक्छ। तपाइको प्राविधिकलाई कल गर्नुहोस्!
- तपाईं आफ्नो डाइजेस्टर लाई बढी भरण गर्दै हुनुहुन्छ? **“बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “नियमित भरण” पृष्ठ मा 22. क्यालिब्रेट गरिएको pH मिटर (कृपया pH मिटर ब्यालिब्रेट गर्ने निर्देशनहरू पालना गर्नुहोस्) प्रयोग गरेर तपाइको आउटलेट पाइपबाट जैविक मलको pH मापन गर्नुहोस्। जैविक मलको pH स्तर न्यून छ र तपाईंले आफ्नो डाइजेस्टर लाई खुवाउन जारी राख्नुभयो भने किटाणुले बायोग्याँस नबनाउन सक्छ: कार्बन डाइअक्साइडको मात्रा अति उच्च र मिथेनको मात्रा अति कम।

बायोग्याँस अझै पनि कम उत्पादन भइरहेको छ: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

समस्या:

- थोरै एसिड निस्केको छः
pH 6 देखि 6.5 सम्म

1. रियाक्टरलाई **भरण गर्न छाड्नुहोस्** र चाप कम गर्ने भल्भ प्रयोग गरेर डाइजेस्टर बाट सबै बायोग्याँस बाहिर निकाल्नुहोस्।

2. डाइजेस्टर लाई पूर्ण रूपमा **हल्लाउनुहोस्**।
भिडियो: OM13.

तपाईंको बायोग्याँस अझै पनि बलेन भने: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

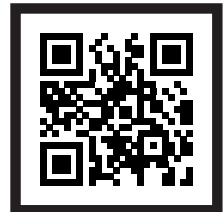
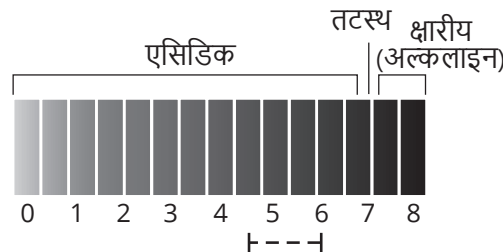
3. 3 दिनसम्म वा नफुल्लिएसम्म **नचलाइकन राख्नुहोस्**।

4. बायोस्टोभ **बाली हेर्नुहोस्**।

5. ग्याँस नबलेका खण्डमा **चरण 1 देखि दोहोर्याउनुहोस्**।

समस्या:

- बढी एसिड भएकोः
pH 4.5 देखि 6 सम्म

1. रियाक्टरलाई **भरण गर्न छाड्नुहोस्** र सबै बायोग्याँस बाहिर निकाल्नुहोस्।

2. डाइजेस्टर लाई पूर्ण रूपमा **हल्लाउनुहोस्**।
भिडियो: OM13.

3. डाइजेस्टर को कम्तीमा पनि आधा भाग **खाली गर्नुहोस्**।

4. निम्न कुराहरू हालेर डाइजेस्टर **भर्नुहोस्**:
क) चलिरहेको डाइजेस्टर बाट जति सक्दो धेरै जैविक मलसँग मिसाइएको पानी
ख) सिस्टेमा 6 का लागि 5-10 kg चुनढुङ्गा मिसाइएको पानी (डाइजेस्टर को आकारअनुसार मात्रा बढाएर)।

तपाईंको बायोग्याँस अझै पनि बलेन भने: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

5. 1-3 हप्तासम्म वा नफुल्लिएसम्म **नचलाइकन राख्नुहोस्**।

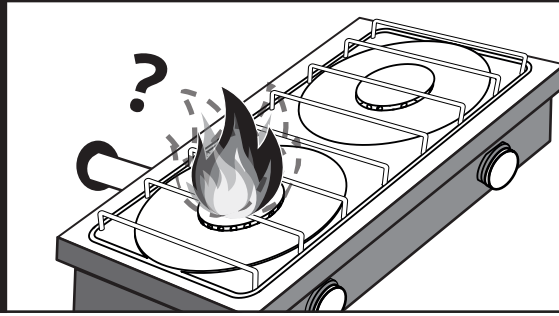
6. बायोस्टोभ **बाली हेर्नुहोस्**।

7. चुलो नबलेको खण्डमा चाप कम गर्ने भल्भ प्रयोग गरेर **डाइजेस्टर बाट सबै बायोग्याँस निकाल्नुहोस्** र 1-3 हप्तासम्म वा डाइजेस्टर नफुल्लिएसम्म र बाल्न मिले ग्याँस उत्पादन नभएसम्म **नचलाइकन राख्नुहोस्**।

समस्या:

- मेरो बायोस्टोभको आगो असामान्य वा अस्थिर रूपमा बलिरहेको छ

ग्याँसको लाइनमा पानी जम्मा भएको हुन सक्छ।

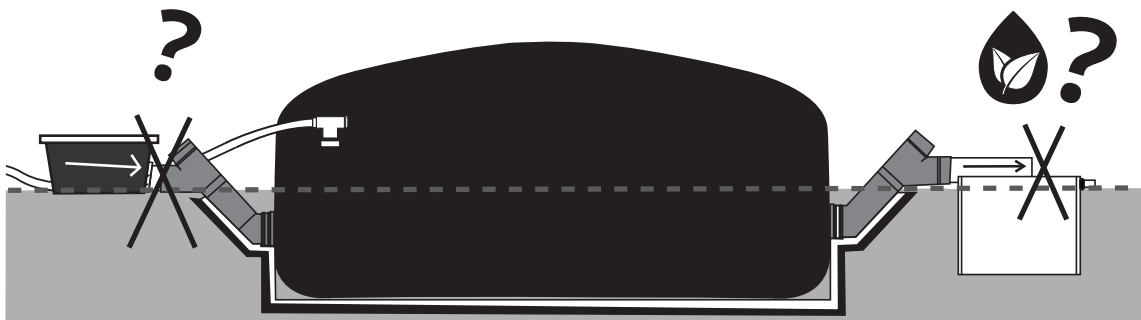
- **तपाईंको बायोग्याँसको लाइन झोल्लिरहेको छ?** बायोग्याँसको लाइन झोल्लिएका खण्डमा पानी जम्मा हुन सक्छ र बायोग्याँसको प्रवाह रोकिन सक्छ! जम्मा भएको पानीलाई पानी जम्मा हुने ठाउँ वा पीआरभी सम्म लैजान ग्याँसको लाइन उचाल्नुहोस्। **“सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”** नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “ग्याँसको लाइनमा पानी जम्मा हुने सम्बन्धमा” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: TS1, TS6.

- **तपाईं पानी जम्मा हुने ठाउँ नियमित रूपमा खाली गर्दै हुनुहुन्छ?** “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “पानी जम्मा हुने ठाउँको परीक्षण” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: TS3, OM6.

आगो अझै पनि अस्थिर छ भने: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

समस्या:

- घोल डाइजेस्टर भित्र पसिरहेको छैन
- डाइजेस्टर बाट जैविक मल निस्कँदैन

- **डाइजेस्टर फुल्लिएका बेला मात्र जैविक मल निस्कन्छ भने कुनै पनि समस्या छैन भन्ने बुझिन्छ।**
- **इन्लेट र आउटलेट पाइपबाट प्रवाह रोक्न सक्ने सुक्खा वा ठोस पदार्थहरू हटाउनुहोस्।** Y फिटिङ भएको पाइपमा अड्केका कुराहरू निकाल्न बाँस जस्तो पातलो लचिलो लट्टी प्रयोग गर्नुहोस्। भिडियो: TS11.

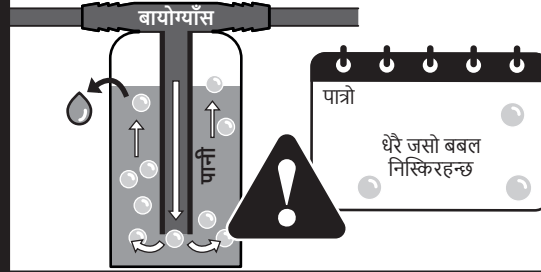
- **इन्लेट पाइप आउटलेट पाइपभन्दा तल छ?** इन्लेट ट्याङ्कीको मुनि ढुङ्गा वा माटो राखेर यसलाई उचाल्नुहोस्।

तपाईंको घोल बगिरहेको छैन भने: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

समस्या:

- चाप कम गर्ने भल्भमा धेरै जसो बबल निस्किरहन्छ!

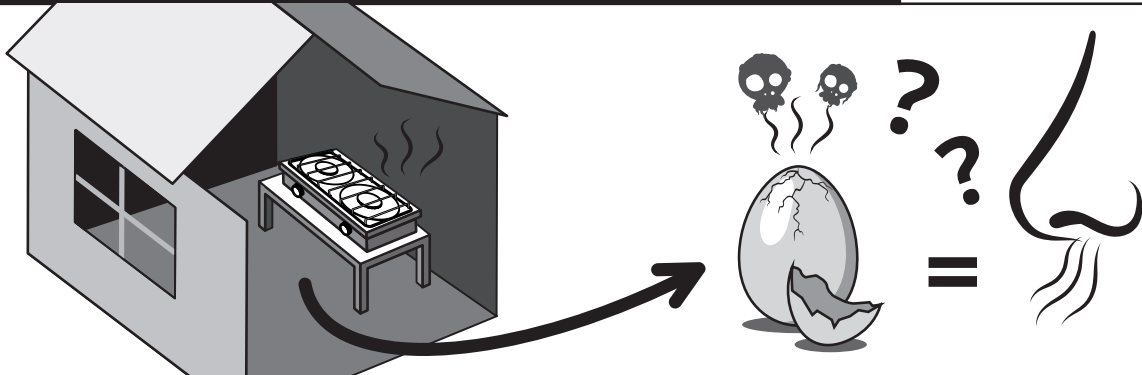
- तपाईं आफ्नो चाप कम गर्ने भल्भमा नियमित रूपमा पानी भरिरहनुभएको छ? “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “चाप कम गर्ने भल्भ” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: OM2, O&M1.
- तपाईंले अत्यन्तै बढी बायोग्याँस उत्पादन गरिरहनुभएको हुन सक्छ! कृपया बढी भएको ग्याँस बाल्नुहोस् वा भाँडामा पानी उमाल्नु

प्रयोग गर्नुहोस्! बबलहरू नियमित रूपमा देखिएका खण्डमा भरण क्रमिक रूपमा घटाउनुहोस्। “बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “बायोग्याँस बाहिर निस्कन नदिनुहोस्” पृष्ठ मा 23. भिडियो: TS10.

तपाईंको डाइजेस्टर ले अझै पनि अत्याधिक बायोग्याँस उत्पादन गर्छ भने: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

समस्या:

- भान्सामा ग्याँस/कुहिएको अण्डा जस्तो गन्ध आइरहेको छ

- तपाईंले आफ्नो चुला बाल्दा ग्याँस गनाउँछ? बायोग्याँस खेल नफाल्न धेरै बेर नपर्खिकनै बर्नरमा माचिस लगाउनुहोस्। “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “वजन सन्तुलन गर्ने वस्तुहरू प्रयोग गरेर बर्नरमा राम्रोसँग आगो बल्ने बनाउनुहोस्” पृष्ठ मा 18. भिडियोहरू: OM11, OM12.
- तपाईं फिल्टरमा भएको फलामको ऊन नियमित रूपमा फेरिरहनुभएको छ? “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “फिल्टर बदल्ने तरिका” पृष्ठ मा 20. भिडियो: OM5.

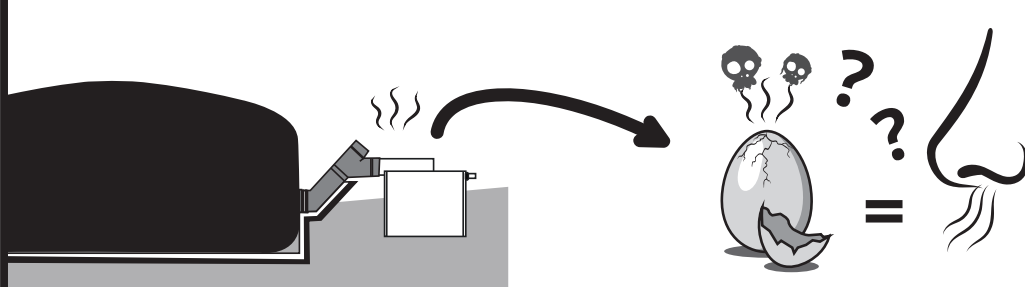
- चुलाको भल्भ, पानी जम्मा हुने ठाउँ वा बायोग्याँसको फिल्टर खोलिएकै अवस्थामा छाडिएको थियो वा राम्रोसँग बन्द गरिएको थिएन? ती सबै बन्द गर्नुहोस्! “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “पहिलो पटक बायोग्याँसबाट आगो बाल्दा” पृष्ठ मा 18, “पानी जम्मा हुने ठाउँको परीक्षण” पृष्ठ मा 19 र “फिल्टर बदल्ने तरिका” पृष्ठ मा 20. भिडियोहरू: OM6, TS12, OM5.

- चुहावट भएको छ? “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “ग्याँस चुहावटको अनुसन्धान” पृष्ठ मा 20 र “सुरक्षा”, “बायोग्याँस” पृष्ठ मा 8.

तपाईंको भान्सामा अझै पनि बायोग्याँसको गन्ध आइरहेको छ भने: आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्!

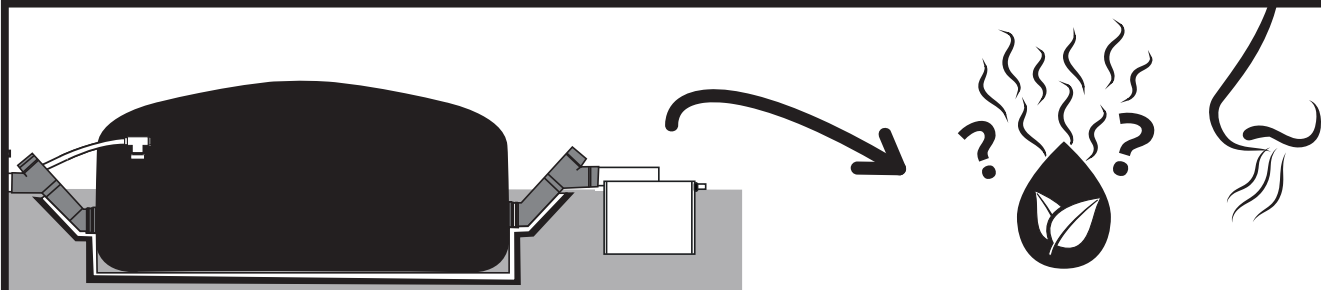

समस्या: • डाइजेस्टर को नजिकै ग्याँस/कुहिएको अण्ड जस्तो गन्ध आइरहेको छ

- तपाईं इनलेट र आउटलेट पाइपहरूमा पानी देख्न सक्नुहुन्छ? ती पाइपहरू बायोग्याँस निस्कन नसक्ने गरी भरिएका छन् भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्नुहोस्। “बायो डाइजेस्टर सुरु गर्ने प्रक्रिया” नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “इनलेट र आउटलेट बाङ्गिएको ठाउँसम्म पुग्ने गरी रियाक्टरमा पानी भरनुहोस्।” पृष्ठ मा 10. भिडियोहरू: 13, 15.
- तपाईंको चाप कम गर्ने भल्भ पानीले भरिएको छ? “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “चाप कम गर्ने भल्भ” पृष्ठ मा 19. भिडियोहरू: O&M1, OM2.
- चुहावट भएको छ? “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड र हेर्नुहोस्। “ग्याँस चुहावटको अनुसन्धान” पृष्ठ मा 20.
- तपाईंको जैविक फिल्टर राम्रोसँग कसिएको छ र फिल्टर गास्केट प्रयोग गरिएको छ? “सिस्टम प्रयोग गर्ने तरिका”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “फिल्टर बदल्ने तरिका” पृष्ठ मा 20. भिडियो: OM5.
- डाइजेस्टर र फिल्टरका बिचमा भएको पारदर्शी पाइप टुटेको छ? तपाइको प्राविधिकलाई कल गर्नुहोस्!

समस्या: • मेरो जैविक मल गनाइरहेको छ!

- तपाईं आफ्नो डाइजेस्टर लाई बढी भरण गर्दै हुनुहुन्छ? “बायो डाइजेस्टर बाट बढीभन्दा बढी फाइदा लिनुहोस्”, नामक खण्ड हेर्नुहोस्। “नियमित भरण” पृष्ठ मा 22. क्यालिब्रेट गरिएको pH मिटर (कृपया pH मिटर ब्यालिब्रेट गर्ने निर्देशनहरू पालना गर्नुहोस्) प्रयोग गरेर तपाइको आउटलेट पाइपबाट जैविक मलको pH मापन गर्नुहोस्। जैविक मलको pH स्तर न्यून छ र तपाईंले आफ्नो डाइजेस्टर लाई खुवाउन जारी राख्नुभयो भने किटाणुले बायोग्याँस नबनाउन सक्छ: कार्बन डाइअक्साइडको मात्रा अति उच्च र मिथेनको मात्रा अति कम।
- तपाईं आफ्नो डाइजेस्टर लाई जनावरको गोबरबाहेक अन्य जैविक फोहोर खुवाइरहनुभएको छ? केही फोहोरहरूमा अत्यन्तै बढी पोषक तत्व हुने भएकाले ती फोहोर राम्रोसँग पचाउन सकिँदैन र भरणको मात्रा निश्चित रूपमा नियन्त्रण गर्नु पर्ने हुन्छ! आफ्नो प्राविधिकलाई सम्पर्क गर्नुहोस्।

- तपाईंको बायो डाइजेस्टर किटको **प्याकेजिङ रिसाइकल गर्न सकिन्छ**। हामी तपाईंलाई यसलाई सबैभन्दा नजिकैको रिसाइकल केन्द्र वा यस्ता सम्बन्धित ठाउँमा लैजान सिफारिस गर्छौं।
- **फलामको ऊन प्रयोग गरिसकिएपछि** फोहोर फाल्ने भाँडोमा फाल्न मिल्छ वा टुक्र्याएर मलमा हालेर आइरन र सल्फरको मात्रा बढाउन सकिन्छ!
- तपाईंको **डाइजेस्टर 20 वर्ष पुरानो भइसकेपछि** र प्रयोग गर्न छाडिसकिएपछि यसका पार्टपुर्जाहरू झिकेर स्थानीय रिसाइकल केन्द्रमा लैजानुहोस्।
- तपाईंलाई **रिसाइकल केन्द्रका बारेमा जानकारी चाहिएमा** हामीलाई कल गर्न नहिच्किचाउनुहोस्।

याद राख्नु पर्ने कुराहरू

प्राविधिकको नाम:

जडान गरिएको मिति:

फोहोरको प्रकार:

दैनिक भरणको मात्रा:

पानी मिसाएर पातलो बनाउने प्रक्रिया:

क्रम सङ्ख्या:

सम्पर्क जानकारी

सिस्टेमा.बायो को स्थानीय ग्राहक सेवा विभागको सम्पर्क जानकारी:

नाम:

टेलिफोन नम्बर:

इमेल ठेगाना:

<https://sistema.bio/contact-us/>

प्रयोगकर्ताहरूले तालिम प्राप्त गरेका छन् भन्ने कुरा पुष्टि गर्ने
ग्राहकको हस्ताक्षर र हस्ताक्षर गरिएको मिति:

थप जानकारीका लागि यहाँ जानुहोस्:
www.sistema.bio

#CreatingValueFromWaste

 www.sistema.bio

 [Sistema Biobolsa / Sistema.bio](#)

 [Sistema_bio](#)

   [Sistema.bio](#)

